

ÁRSSKÝRSLA
SAMEINAÐA LÍFEYRISSJÓÐSINS
2015

Efnisyfirlit

Ávarp stjórnar og framkvæmdastjóra	4
Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra	6
Lífeyrisgreiðslur	6
Iðgjöld	6
Rekstur og rekstrarkostnaður	6
Tryggingafræðileg athugun	7
Fjármunatekjur og ávöxtun	8
Efnahagur og verðbréfaeign	8
<i>Eignasamsetning tryggingadeildar 31.12.2015</i>	9
Fjárfestingar	9
<i>Yfirlit um innlenda verðbréfaeign – í íslenskum krónum</i>	10
<i>Yfirlit um erlenda verðbréfaeign – í erlendri mynt</i>	10
<i>Fjárfestingarstefna tryggingadeildar á árinu 2015 og rauntölur 31.12.2015</i>	11
<i>Þróun eignasamsetningar 2005-2015</i>	11
Séreignardeild	11
Lán til sjóðfélaga	12
Áhættustýring	13
Lestur og greining ársreiknings – helstu kennitölur	14
Hluthafastefna	15
Stjórnháttayfirlýsing vegna ársins 2015	16
Stjórn	17
Starfsfólk	17
Ársreikningur 2015	18
Skýrsla stjórnar	20
Áritun óháðs endurskoðanda	21
Áritun tryggingastærðfræðings	22
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris	23
Efnahagsreikningur	24
Sjóðstreymi	25
Skýringar	26
Kennitölur	34
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris 2015 – séreignardeild	36
Efnahagsreikningur 31. desember 2015 – séreignardeild	37
Sjóðstreymi ársins 2015 – séreignardeild	38
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris 2015 – tryggingadeild	39
Efnahagsreikningur 31. desember 2015 – tryggingadeild	40
Sjóðstreymi ársins 2015 – tryggingadeild	41
Ársreikningur deilda	42
Annual Accounts 2015	46

Ávarp stjórnar og framkvæmdastjóra

Eins og undanfarin ár gekk rekstur Sameinaða lífeyrissjóðsins vel á árinu 2015. Þróun flestra verðbréfamarkaða var sjóðnum hagstæð. Ávöxtun innlendra eigna var sérstaklega góð, þó sér í lagi innlendra hlutabréfa sem skráð eru í Kauphöll Íslands. Hrein eign sjóðsins jókst um rúma 15,2 milljarða króna á árinu og var 171,1 milljarður króna í lok ársins. Nafnávöxtun tryggingadeildar sjóðsins var 9,2% sem jafngildir 7,1% raunávöxtun. Meðaltal árlegrar raunávöxtunar sl. 5 ára er 6,0%. Árleg meðalraunávöxtun frá stofnun sjóðsins er 4,0%.

Ávöxtunarkrafa skuldabréfa lækkaði töluvert á árinu en þrátt fyrir það eru enn ágæt fjárfestingartækifæri á skuldabréfamarkaði. Megináherslan í fjárfestingum sjóðsins er í verðtryggðum skuldabréfum til langs tíma, einkum skuldabréfum útgefnum af Lánasjóði sveitarfélaga, skuldabréfum með fasteignaveði og skuldabréfum með ríkisábyrgð. Samkvæmt uppgjorsreglum sjóðsins fyrir árið 2015 eru markaðsskuldabréf, eins og t.d. íbúðabréf og ríkisbréf, færð á upphaflegri kaupkröfu í bókhald sjóðsins. Óinnleystur og ófærður hagnaður af markaðsskuldabréfaeign sjóðsins var áætlaður um 4,8 milljarðar króna um síðustu áramót. Árið 2016 verður starfsemi sjóðsins gerð upp samkvæmt nýjum uppgjorsreglum og því viðbúið að hluti af óinnleystum gengishagnaði verði færður til tekna í bókhald sjóðsins. Nokkur atriði í ársreikningi 2015 taka þó mið af nýjum reglum og ber helst að nefna að nýr liður er kominn í skýringar þar sem greint er frá þóknun til eignastýringaraðila.

Gengi íslenskra hlutabréfa hækkaði verulega árið 2015 en ávöxtun þeirra hefur verið mjög góð undanfarin fjögur ár. Úrvalsvísitala Kauphallarinnar hækkaði um rúm 43% á árinu og heildarvísitala Kauphallarinnar um 40% en sú vísitala inniheldur mun fleiri félög en Úrvalsvísitalan. Þrjú ný félög voru skráð á aðallista Kauphallarinnar, fasteignafélögin Reitir og EIK og Síminn hf. Stærstu einstöku eignir sjóðsins eru hlutabréf í Framtakssjóði Íslands slhf., Icelandair Group hf., Össuri hf. og Marel hf. Listi yfir eignarhluta Sameinaða lífeyrissjóðsins í innlendum hlutafélögum er á bls. 31.

Heimsvísitala hlutabréfa stóð því sem næst í stað á árinu, bæði mæld í íslenskum krónum og dollurum. Framan af árinu hækkaði hlutabréfaverð en um mitt ár gaf kínverski hlutabréfamarkaðurinn tóninn fyrir lækkanir á nánast öllum

erlendum hlutabréfamörkuðum. Þegar árið var gert upp höfðu hækkanir fyrri hluta árs gengið til baka.

Iðgjöld til sjóðsins, að meðtöldum séreignarsparnaði, námu 6.147 milljónum króna sem er 7,7% aukning frá árinu áður. Lífeyrisgreiðslur tryggingadeildar námu 4.892 milljónum króna sem er 9,0% aukning frá 2014. Hækkun á milli ára er að mestu komin til vegna fjölgunar lífeyrisþega. Allur lífeyrir deildarinnar er verðtryggður en vísitala neysluverðs hækkaði um 2% á árinu 2015.

Athugun á tryggingafræðilegri stöðu hefur þann tilgang að meta eignir sjóðsins á móti þeim skuldbindingum sem felast í áunnum réttindum og framtíðarréttindum sjóðfélaga til lífeyris. Tryggingafræðileg staða sjóðsins í árslok 2015 styrktist all nokkuð frá fyrra ári og var neikvæð um 0,4% í árslok sem er vel innan þeirra heimilda sem lög leyfa. Stjórn sjóðsins telur ekki tilefni til endurskoðunar lífeyrisréttinda á ársfundi 2016.

Sameinaði lífeyrissjóðurinn hefur kappkostað að rækja eigendaskyldur sínar í félögum sem sjóðurinn á eignarhlut í. Hluthafastefnan hefur nú verið send ásamt kynningarbréfi til félaga sem sjóðurinn á eignarhlut í. Þá hefur verið gengið frá enskri útgáfu til kynningar gagnvart erlendum fjárvörsluaðilum. Sjóðurinn átti sömuleiðis fundi með fulltrúum nokkurra stærstu félaga í eignasafni sjóðsins þar sem stefnunni var fylgt úr hlaði og áherslur sjóðsins skýrðar. Á aðalfundi félaga hefur sjóðurinn stutt breytingartillögur annarra hluthafa, þ.m.t. um skýrari afmörkun og tilgang svonefndra endurkaupaáætlana félaga vegna kaupa á eigin bréfum. Þá beitti sjóðurinn sér fyrir kjöri fulltrúa í stjórnir nokkurra félaga.

Á árinu kom út rannsókn á vegum OECD um nægjanleika lífeyrissparnaðar. Samkvæmt rannsókninni uppfyllir Ísland ágætlega stefnumarkandi tilmæli OECD um uppbyggingu lífeyriskerfa. Ísland sker sig úr að því leyti að innan fárra áratuga munu nærri 77% af lífeyrisgreiðslum, að öllu öðru óbreyttu, koma úr sjóðum sem safnað hafa eignum til að greiða lífeyri. Jafnframt kemur þar fram að greiðslur lífeyrissjóðanna munu hækka á komandi áratugum og að samanlagður lífeyrir frá sjóðunum og almannatryggingum verði að jafnaði um þriðjung hærri en hjá þeim sem nýlega hófu töku lífeyris. Þá kemur einnig fram að þeir sem hafa verið virkir á vinnumarkaði í

Hrein eign sjóðsins jókst um rúma 15,2 milljarða króna á árinu og var 171,1 milljarður króna í lok ársins.

40-45 ár, munu ná öllum viðmiðum um nægjanleika lífeyrissparnaðar. Þetta gildir hins vegar ekki um þá sem af ýmsum ástæðum hafa ekki greitt nægilega lengi í lífeyrissjóð.

Á árinu ákvað stjórn Sameinaða lífeyrissjóðsins að rýmka lánsrétt á þann veg að allir sem hafa einhvern tímann greitt iðgjöld til Sameinaða lífeyrissjóðsins eiga nú rétt á láni frá sjóðnum að uppfylltum lána- og verklagsreglum. Lántökugjald er 15.000 krónur óháð lánsfjárhæð sem er með því lægsta sem er í boði á húsnæðismarkaðnum í dag. Ekkert uppgreiðslugjald er á sjóðfélagalánum. Lánstími er allt að 40 ár og veðhlutfall allt að 65%.

Aðgerðaáætlun ríkisstjórnarinnar um lækkun húsnæðisskulda heimila í landinu hélt áfram á árinu. Annars vegar var um að ræða lækkun höfuðstóls verðtryggðra húsnæðislána og hins vegar skattaívilnun vegna ráðstöfunar séreignarlífeyrissparnaðar inn á lán, sem tekin voru vegna kaupa á íbúðarhúsnæði til eigin nota. Heimild til skattfrjálsra inngreiðslna á lán úr séreignarsparnaði eða innborgun á sérstakan húsnæðissparnaðarreikning, er tímabundin og mun ljúka um mitt ár 2017. Samfara áframhaldandi hækkun á húsnæðisverði munu aðgerðirnar hafa jákvæð áhrif á útlánasafn sjóðsins í formi bættrar veðstöðu. Sjóðurinn hefur hvatt alla sem greiða í séreignarsparnað og tók hafa á að nýta sér þennan valkost. Um 420 rétthafar í séreign hafa nýtt sér úrræðið og árið 2015 var rúmlega 157 milljónum króna ráðstafað inn á húsnæðislán þeirra.

Líkt og undanfarin ár stóð sjóðurinn fyrir kynningarfundum fyrir sjóðfélaga um upphaf

lífeyristöku. Þar var m.a. fjallað um ákvæði samþykta sjóðsins um lífeyristöku, atriði sem ráða mestu um það hvenær sjóðfélagar ákveða að hefja töku lífeyris og tengsl við lífeyri almannatrygginga. Fundirnir hafa verið vel sóttir og virðist almenn ánægja meðal fundargesta með að fá fræðslu um það helsta sem tengist þessum tímamótum.

Raunávöxtun ávöxtunarleiða í séreignardeild sjóðsins var almennt góð á árinu eða frá 1,9% upp í 5,5%. Hæst var hún á Aldursleiðum með hátt hlutfall innlendra skuldabréfa en lægst á Innlánsleið. Eign deildarinnar var 6.300 milljónir króna í lok árs og hækkaði um 428 milljónir króna þrátt fyrir útgreiðslur upp á 344 milljónir króna.

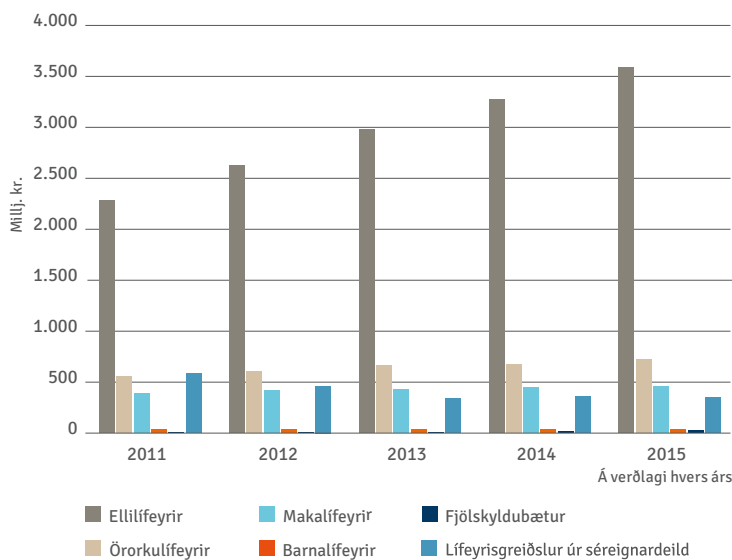
Sú jákvæða þróun hefur orðið að lífaldur fólks hefur sífellt verið að lengjast. Þetta hefur þó það í för með sér að skuldbindingar lífeyrissjóðanna aukast þar sem þeir greiða lífeyri til æviloka. Til að bregðast við þessu stendur þrennt til boða, þ.e. að hækka iðgjöld í lífeyrissjóði, draga úr lífeyrisréttindum eða hækka eftirlaunaaldur. Réttindanefnd Landsamtaka lífeyrissjóða hefur haft þetta mál til umfjöllunar og leggur til að lífeyristökualdur hækki um tvo mánuði á ári næstu 12 árin og hækki síðan um einn mánuð á ári eftir það. Lífeyristökualdur verði þannig kominn úr 67 ára aldri í 70 ár, árið 2041 hjá almennu lífeyrissjóðunum.

Stjórn og framkvæmdastjóri þakka sjóðfélögum, atvinnurekendum sem greiða til sjóðsins og starfsfólki sjóðsins fyrir ánægjulegt samstarf á árinu 2015 og vænta þess að samskiptin verði áfram góð og gefandi.

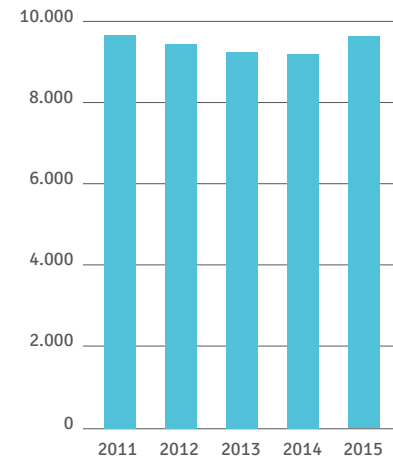
Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Sameinaði lífeyrissjóðurinn hefur gagnsæi að leiðarljósi í starfsemi sinni og leggur mikla áherslu á að veita góðar og gagnlegar upplýsingar. Í ársskýrslunni eru birtar samtölur rekstrar alls ársins og staða um áramót en annar mikilvægur liður í miðlun upplýsinga til sjóðfélaga og hagsmunaaðila er birting mánaðarlegra rekstrarskýrslna á heimasíðu sjóðsins, lífeyrir.is. Þar eru birtar helstu rekstrartölur hvers mánaðar sem bæði eru bornar saman við fyrri ár og áætlanir hvers mánaðar.

SKIPTING LÍFEYRISGREIÐSLNA

FJÖLDI VIRKRA SJÓÐFÉLAGA

LÍFEYRISGREIÐSLUR

Lífeyrisgreiðslur tryggingadeildar sjóðsins á árinu 2015 námu 4.892 milljónum króna og hækkuðu um 9% frá árinu áður. Lífeyrisgreiðslur fylgja breytingum á vísitölu neysluverðs til verðtryggingar en vísitalan hækkaði um 1,6% frá miðju ári 2014 til sama tíma á árinu 2015. Lífeyrisþegum fjólgar jafnt og þétt milli ára hjá sjóðnum og var heildarfjárhæð lífeyrisgreiðslna 84,8% af bókfærðum iðgjöldum tryggingadeildar á árinu en þetta hlutfall var rúmlega 71% fyrir 5 árum. Skipting lífeyrisþega er þannig að í árslok 2015 fengu 4.247 greiddan ellilífeyri, 1.240 makalífeyri og 989 örorkulífeyri. Greiddur var barnalífeyrir vegna 196 barna. Meðalaldur ellilífeyrisþega í árslok 2015 var 75 ár, örorkulífeyrisþega 55,4 ár og makalífeyrisþega 77,2 ár.

IÐGJÖLD

Bókfærðar iðgjaldtekjur í tryggingadeild árið 2015 námu 5.772 milljónum króna á móti 5.407 milljónum króna árið 2014 og hækkuðu um 6,8% milli ára. Þar af nam framlag ríkisins til jöfnunar örorkubyrði 91 milljón króna á árinu. Á árinu 2015 greiddu 9.659 sjóðfélagar til tryggingadeildar sjóðsins á móti 9.225 árið áður. Í árslok áttu 38.035 sjóðfélagar, sem ekki eru farnir að fá greiddan lífeyri, réttindi í tryggingadeild. Meðalaldur virkra sjóðfélaga í tryggingadeild, sem ekki eru farnir að taka lífeyri var 44 ár.

REKSTUR OG REKSTRARKOSTNAÐUR

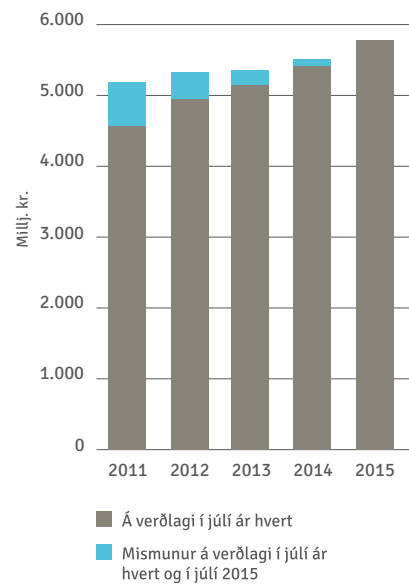
Rekstrarkostnaður sjóðsins skiptist í fjárfestingargjöld, sem er kostnaður við ávöxtun sjóðsins, og rekstrarkostnað, sem er kostnaður við annan rekstur sjóðsins. Samtals nam þessi

FJÖLDI LÍFEYRISPEGA Í TRYGGINGAÐEILD Í ÁRSLOK

BÓKFÆRÐAR IÐGJALDATEKJUR Í TRYGGINGAÐEILD

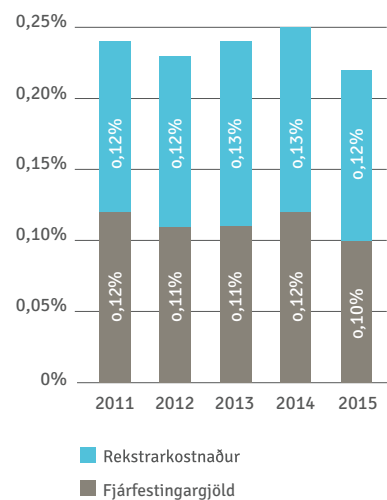

kostnaður 382,3 milljónum króna á móti 379,1 milljón króna árið áður. Rekstrarkostnaður hækkaði því um 0,8% milli ára.

TRYGGINGAFRÆÐILEG ATHUGUN

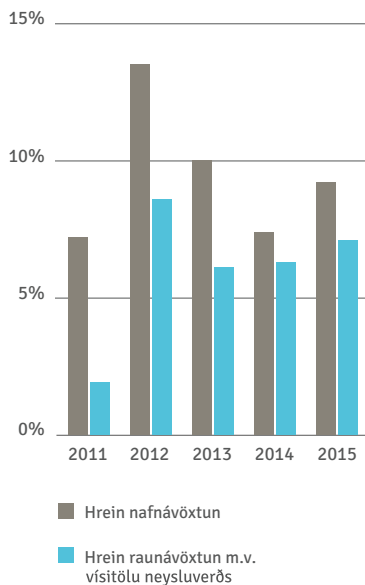
Tryggingafræðileg athugun sýnir að áfallin skuldbinding trygginga-
deildar er 165.374 milljónir króna í árslok 2015. Eignir á móti áfallinni
skuldbindingu námu 162.031 milljón króna og eru því áfallnar
skuldbindingar umfram eignir 3.344 milljónir króna eða -2,0%. Heildar-
skuldbinding trygginga-
deildar með framtíðariðgjöldum er 234.347 milljónir króna. Hrein eign deildarinnar til tryggingafræðilegs mats er 233.457 milljónir króna. Heildarskuldbindingar umfram eignir eru því 890 milljónir króna eða -0,4% í hlutfalli af skuldbindingum.

REKSTRARKOSTNAÐUR OG FJÁRFESTINGAR- GJÖLD SEM HLUTFALL AF EIGNUM

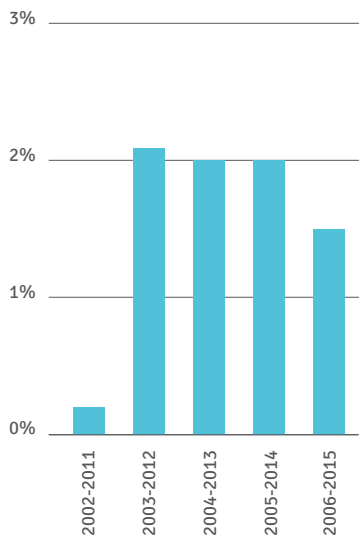

ÁVÖXTUN ÁRANNA 2011-2015

MEÐALTAL HREINNAR RAUN-ÁVÖXTUNAR Á 10 ÁRA TÍMABILI

FJÁRMUNATEKJUR OG ÁVÖXTUN

Ávöxtunarkrafa verðtryggðra skuldabréfa lækkaði lengst af fram eftir árinu en hækkaði þó aðeins aftur síðustu vikur ársins. Krafan var þó nokkuð lægri í lok árs en hún var í upphafi árs. Mjög litlar breytingar voru á ávöxtunarkröfu óverðtryggðra bréfa frá upphafi til loka árs þó töluverðar sveiflur væru innan ársins.

Innlendur hlutabréfamarkaður hækkaði mjög mikið en Heildarvísitala Kauphallar hækkaði um rúm 40%, sem er mun meira en raunhæft er að ætla að haldist til lengri tíma. Gengi hlutabréfa flestra innlendra skráðra fyrirtækja hefur hækkað mikið undanfarin ár. Félögin Síminn hf., Reitir fasteignafélag hf., og EIK fasteignafélag hf. voru skráð í Kauphöll Íslands. Ávöxtun allra innlendra hlutabréfa sjóðsins sem skráð eru í Kauphöll Íslands var 45,7%. Innlend hlutabréf, bæði skráð og óskráð, voru í árslok 18% af eignum tryggingadeildar og jókst hlutdeild þeirra á milli ára, einkum vegna mikilla verðhækkana.

Heimsvísitala hlutabréfa stóð því sem næst í stað á árinu, bæði mæld í íslenskum krónum og dollurum. Framan af árinu hækkaði hlutabréfaverð en um mitt ár gaf kínverski hlutabréfamarkaðurinn tóninn fyrir lækkanir á nánast öllum erlendum hlutabréfamörkuðum. Þegar árið var gert upp höfðu lækkanir fyrri hluta árs gengið til baka. Yfirgnæfandi hluti erlendra eigna sjóðsins er í erlendum hlutabréfasjóðum og sérgreindum söfnum og var ávöxtun þessara eigna í íslenskum krónum um 2,5% á árinu 2015. Aðrar erlendar eignir sjóðsins eru nær eingöngu framtakssjóðir. Í árslok voru erlendar eignir 25% af heildareignum.

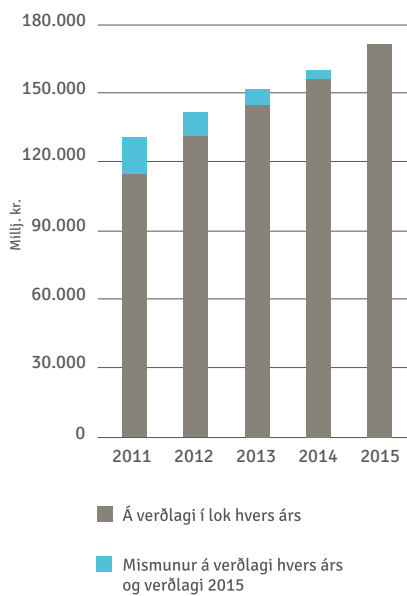
Meðaltal hreinnar árlegrar raunávöxtunar sjóðsins frá stofnun árið 1992 er 4,0% og sambærileg tala fyrir síðustu fimm ár er 6,0%.

EFNAHAGUR OG VERÐBRÉFAEIGN

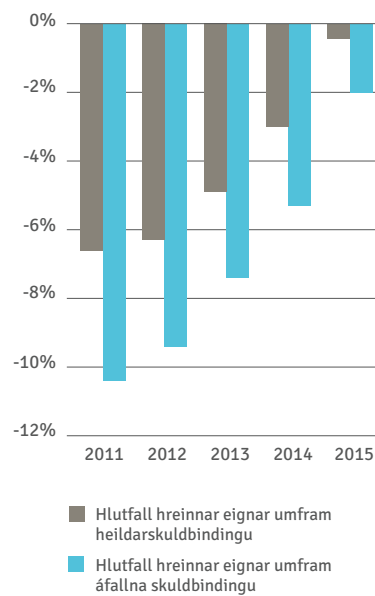
Í árslok 2015 nam hrein eign tryggingadeildar til greiðslu lífeyris 164.805 milljónum króna samanborið við 150.051 milljón króna í árslok 2014 og hækkaði því um 14.754 milljónir króna eða um 9,8%. Innlend skuldabréf námu 54,1% verðbréfaeignar, innlend hlutabréf 18,0%, erlend verðbréf 25,1% og innlán 2,8%.

Hlutabréfaeign sjóðsins er færð á markaðsvirði en skuldabréf eru færð til eignar miðað við kaupávöxtunarkröfu.

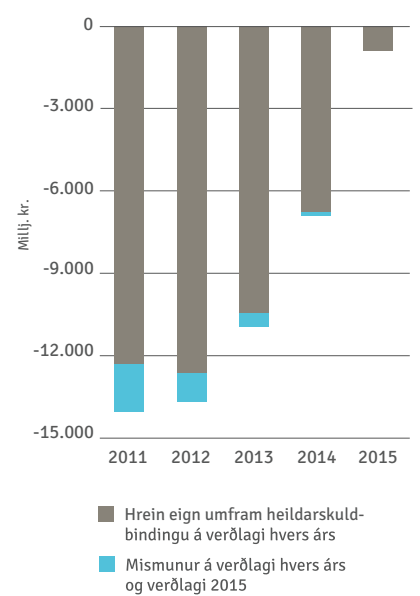
HREIN EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS

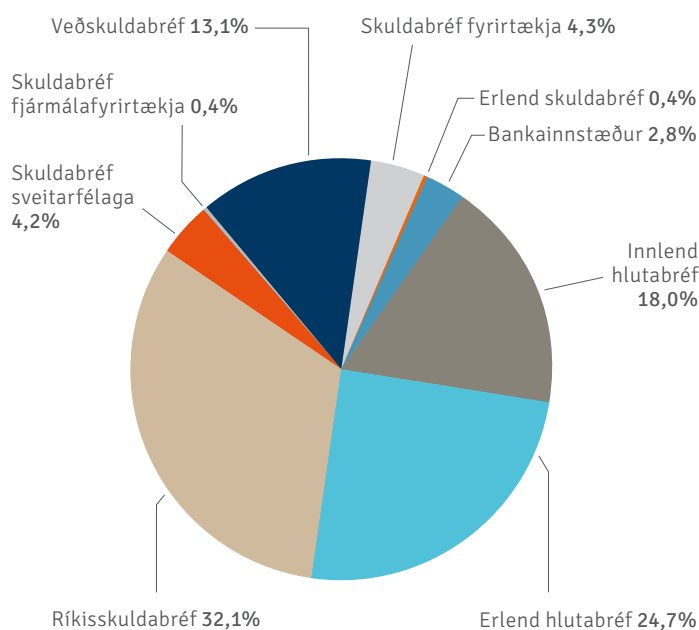
SKULDBINDINGAR OG EIGN 2011-2015 Í TRYGGINGAÐEILD

HREIN EIGN UMFRAM HEILDARSKULDBINDINGU

EIGNASAMSETNING TRYGGINGAÐEILDAR 31.12.2015

FJÁRFESTINGAR

Hrein fjárfesting fyrir tryggingaþeild nam um 12.428 milljónum króna á árinu. Hvað varðar einstaka eignaflokka var stærstum hluta ráðstöfunarfjár sjóðsins varið til fjárfestinga í innlendum skuldabréfum. Að vanda fjárfesti sjóðurinn í ríkistryggðum skuldabréfum en einnig var fjárfest í veðskuldbréfum og skuldabréfum sveitarfélaga. Innlán og laust fé hjá innlendum fjármálastofnunum voru 3.042 milljónir króna í lok árs en hluti innlána sjóðsins eru bundin innlán. Kaup sjóðsins á innlendum hlutabréfum voru umfangsminni en undanfarin ár og námu hrein kaup á innlendum hlutabréfum 1.278 milljónum króna. Viðbótarfjárfesting í erlendum hlutabréfasjóðum nam 2.596 milljónum króna. Um var að ræða fjárfestingu á greiðslum til sjóðsins úr erlendum framtakssjóðum (e. Private Equity) sem sjóðnum er heimilt að endurfjárfesta erlendis, og auk þess fékk sjóðurinn á seinni hluta ársins takmarkaða heimild frá Seðlabanka Íslands til að kaupa gjaldeyri og fjárfesta í erlendum verðbréfum. Innkallanir í erlenda framtakssjóði (e. Private Equity) voru nánast engar á árinu.

VERÐBRÉFAEIGN TRYGGINGAÐEILDAR 31.12.2015 – ÍSL. KR.

INNLEND SKULDABRÉF	millj. kr.
Íbúðabréf	33.063
Ríkisbréf	15.630
Húsbúðabréf og Húsnæðisstofnun ríkisins	2.693
Önnur skuldabréf með ríkisábyrgð	1.536
Samtals skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	52.922
Skuldabréf sveitarfélaga	6.559
Skuldabréf fjármálafyrirtækja	661
Veðskuldabréf	21.709
Veðskuldabréfasjóðir	75
Samtals veðskuldabréf	21.784
Skráð skuldabréf fyrirtækja	5.654
Óskráð skuldabréf fyrirtækja	1.945
Samtals skuldabréf fyrirtækja	7.599
Samtals skuldabréf í íslenskum krónum	89.525
INNLEND HLUTABRÉF	
Skráð hlutabréf – Kauphöll Íslands	
Icelandair Group hf.	4.982
Marel hf.	3.761
Össur hf.	2.877
Hagar hf.	1.429
Eimskipafélag Íslands hf.	1.321
Reginn hf.	1.055
Tryggingamiðstöðin hf.	963
Síminn hf.	886
N1 hf.	607
Hampiðjan hf.	595
Vátryggingafélag Íslands hf.	551
EIK fasteignafélag hf.	506
Sjóvá - Almennar tryggingar hf.	387
Reitir fasteignafélag hf.	305
Nýherji hf.	287
Fjarskipti hf.	194
HB Grandi hf.	149
Sláturfélag Suðurlands svf.	77
Samtals	20.932
Óskráð hlutabréf	
Framtakssjóður Íslands slhf.	3.114
IEI slhf.	1.382
Eyri Invest hf.	1.317
Veðskuld slhf.	995
Kjölfesta slhf.	448
Eyri Sprotar slhf.	200
Virðing hf.	189
S38 shf.	152
Foss fasteignafélag slhf.	147
Frumtak slhf.	114
Atorka Group hf.	68
Íslensk verðbréf hf.	63
Eldey THL hf.	48
Brunnur vaxtasjóður slhf.	21
Sundaboginn slhf.	20
AO fjárfestingafélag slhf.	16
Reiknistofa lífeyrissjóðanna ehf.	13
Undirbúningsfélag verðbréfa hf.	9
Eignarhaldsfélag lífeyrissj. um verðbréfaþing	4
Önnur óskráð hlutabréf	3
Samtals	8.323
Fasteignasjóðir	
Fasteignaaúður II	105

Framtakssjóðir	
Auður I	216
Brú II Venture Capital Fund	78
Samtals	294
Verðbréfasjóðir	
GAMMA NOVUS	262
Bankainnstæður í íslenskum krónum	3.042
Samtals í íslenskum krónum	122.483

VERÐBRÉFAEIGN TRYGGINGAÐEILDAR 31.12.2015 – Í ERL. MYNT

ERLEND SKULDABRÉF	millj. kr.
Skuldabréf með innl. ríkisábyrgð í erlendri mynt	526
Samtals skuldabréf í erlendri mynt	526

ERLEND HLUTABRÉF	
Opnir hlutabréfasjóðir og Kauphallasjóðir – fjárvörsluaðilar	
Vanguard Group	8.804
Schroder	3.901
J. Safra Sarasin – sérgreint safn	3.472
Nordea	2.613
State Street	2.611
Janus	2.495
Franklin Templeton	1.897
KMS Global Equity	1.618
BlackRock Developed World / Black Rock Advisors (UK) Lim.	908
Skagen Funds	774
Credit Suisse – sérgreint safn	559
J.P.Morgan – sérgreint safn	98
Samtals	29.750

Hlutabréf í félögum	
Bakkavor Group Limited	918
NWF Group PLC	883
BankNordik P/F	133
Century Aluminum Company	52
Samtals	1.986

Framtakssjóðir (Private Equity)	
Schroder Private Equity Fund of Funds, II og III	1.345
Morgan Stanley Private Markets Fund IV	1.149
Morgan Stanley Emerging Private Markets Fund of Funds	1.148
Partners Group Secondary Fund of Funds 2008	972
Partners Group Global Value 2006 Fund of Funds	924
Morgan Stanley Global Distressed Fund of Funds	775
LGT - Crown Private Equity Euro Buyout Fund of Funds	702
Blackrock - Vesey Street Private Equity Fund of Funds III	649
SVG Diamond Private Equity III Fund of Funds	638
SVG Asia Fund of Funds	474
Landsbanki Mezzanine Fund II	28
Aðrir framtakssjóðir	8
Samtals	8.812

Vogunarsjóðir – blandaðir sjóðir (Hedge Funds)	
MAN AHL Diversified	427

Skuldabréfasjóðir	
Oberon Credit Investment II S.A.	705

Fasteignasjóðir (Real Estate)	
Alþjóða fasteignasjóðurinn	137

Samtals hlutabréf í erlendri mynt	41.817
Bankainnstæður í erlendri mynt	1.574
Samtals verðbréfaeign í erlendri mynt	43.917

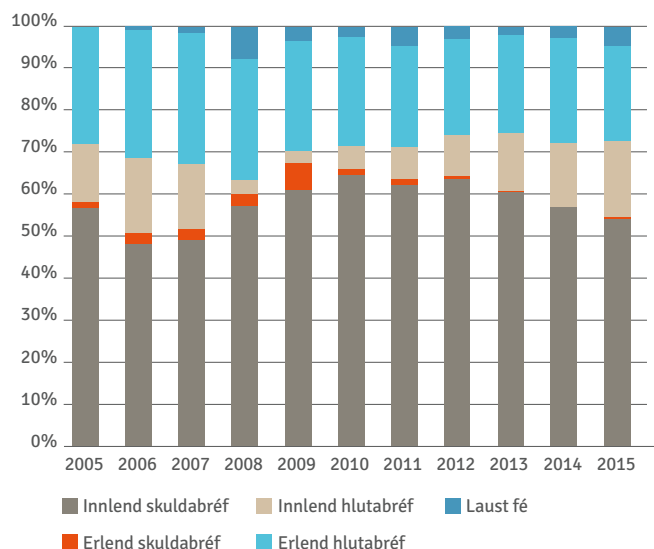
FJÁRFESTINGARSTEFNA TRYGGINGAÐEILDAR Á ÁRINU 2015 OG RAUNTÖLUR 31. DESEMBER 2015

Innlendar eignir og fjárfestingar	Fjárfest.stefna markmið*	Rauntölur
Eign í ísl. kr., nettó	77%	73,5%
Eign í erlendri mynt, nettó	23%	26,5%
Skipting fjárfestinga		
Laust fé	1%	2,8%
Skuldabréf	63%	54,5%
Par af innlend	63%	54,1%
Par af erlend	0%	0,4%
Hlutabréf	36%	42,7%
Par af innlend	13%	18,0%
Par af erlend	23%	24,7%
Par af sérgreindar samfélagslega ábyrgar fjárfestingar	0-5%	0%

*Hver eignarflokkur er með tiltekin vikmörk

Skipting innlendra skuldabréfa sem hlutfall af fjárfestingum		
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	36%	32,1%
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga	5%	4,2%
Skuldabréf fjármálafyrirtækja	1%	0,4%
Skuldabréf með fasteignatryggingu	16%	13,1%
Skuldabréf fyrirtækja	5%	4,3%

ÞRÓUN EIGNASAMSETNINGAR 2005-2015

SÉREIGNARDEILD

Hrein eign séreignardeildar var 6,3 milljarðar króna í árslok 2015 og jókst um 7,3% frá fyrra ári. Vöxturinn skýrist af góðri ávöxtun og auknum iðgjaldagreiðslum sjóðfélaga, en margir sjóðfélagar hækkuðu eigið framlag í séreignarsparnað þegar frádráttarbært iðgjald launþega var hækkað úr 2% í 4% 1. júlí 2014.

Útborganir úr séreignardeild voru 344 milljónir króna, þar af var rúmlega 157 milljónum króna ráðstafað inn á húsnæðislán réttthafa, sem heimilt er vegna tímabilsins 1. júlí 2014 til 1. júlí 2017.

Heimild til að sækja um úttekt séreignarsparnaðar á grundvelli bráðabirgðalaga rann út 31. desember 2014, en mögulegt var að dreifa greiðslum í allt að 15 mánuði. Síðustu útborganir vegna sérlaga um tímabundna úttekt séreignarsparnaðar námu 13 milljónum króna.

SÉREIGNARSPARNAÐUR 2015

	2015	2014	Breyting
Iðgjöld, án réttindaflutnings	406	331	22,7%
Lífeyrisgreiðslur	344	354	-2,8%
Par af vegna sérlaga um tímabundna úttekt	13	192	
Par af vegna sérlaga um ráðstöfun inn á húsnæðislán	157	17,5	
Hrein eign í árslok	6.300	5.872	7,3%
Fjöldi réttthafa með inneign	8.485	8.494	-0,1%

Upphæðir í millj. kr.

ÁVÖXTUNARLEIÐIR

Í Aldursleiðum færast iðgjöld réttthafa inn á ákveðna leið eftir aldri við upphaf sparnaðar og síðan færast eignin á milli leiða eftir því sem réttthafinn eldist. Með hækkanði aldri réttthafans minnkar vægi hlutabréfa en vægi skuldabréfa eykst (sjá töflu um eignaskiptingu). Einnig er hægt að velja fasta Aldursleið 1, 2, 3 eða 4 og verður þá engin breyting með aldri nema réttthafi óski þess skriflega.

Innlánsleið var stofnuð í október 2008 sem ávaxtar séreignarsparnað á verðtryggðum og óverðtryggðum innlánsreikningum.

EIGNASKIPTING SÉREIGNARSPARNADARLEIÐA Í ÁRSLOK 2015

	Aldursleið 1 16-39 ára	Aldursleið 2 40-54 ára	Aldursleið 3 55-64 ára	Aldursleið 4 65 ára +	Innlánsleið
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	27%	38%	50%	61%	
Skuldabréf sveitarfélaga	6%	8%	10%	12%	
Veðskuldabréf	8%	10%	14%	17%	
Önnur skuldabréf	1%	2%	2%	2%	
Innlend hlutabréf	7%	5%	3%		
Erlend hlutabréf	48%	32%	15%		
Innlán í bönkum og sparisjóðum	3%	5%	6%	8%	100%

ÁVÖXTUN SÉREIGNARSPARNADARLEIÐA

	Ávöxtun 2015		Meðalraunávöxtun sl. 5 ár 2011-2015
	Nafnávöxtun	Raunávöxtun	
Aldursleið 1	5,9%	3,8%	6,0%
Aldursleið 2	6,7%	4,6%	5,4%
Aldursleið 3	7,5%	5,4%	4,6%
Aldursleið 4	7,6%	5,5%	3,8%
Innlánsleið	4,0%	1,9%	2,1%

LÁN TIL SJÓÐFÉLAGA ÁRIÐ 2015

Heildarútlán til sjóðfélaga Sameinaða lífeyrissjóðsins árið 2015 voru um 550 milljónir króna samanborið við 321 milljón króna árið áður. Árið 2015 voru 76 ný sjóðfélagalán afgreidd og var meðalfjárhæð um 7,2 milljónir króna samanborið við 10,0 milljónir króna árið 2014. Breytilegir vextir sjóðfélagalána lækkuðu í október úr 3,5% í 3,3% en fastir vextir héldust óbreyttir í 3,7%.

Meðfylgjandi tafla sýnir þróun nýrra sjóðfélagalána sl. þrjú ár.

Afgreidd lán	2015	2014	2013
Fjöldi lána	76	32	45
Meðalfjárhæð í milljónum króna	7,2	10,0	6,5
Heildarútlán á árinu í millj. kr.	550	321	293

LÁNSUPPHÆÐ, LÁNSTÍMI OG LÁNSKJÖR

Sjóðfélagar geta sótt um allt að 40 milljóna króna lán hjá Sameinaða lífeyrissjóðnum. Veðsetningarhlutfall má vera allt að 65% af markaðsverðmæti en þó aldrei hærra en 90% af samanlögðu brunabóta- og löðamati. Lánin eru verðtryggð miðað við vísitölu neysliverðs og eru eingöngu veitt gegn veði í eigin íbúðarhúsnæði. Reglur um lánsrétt var breytt á árinu. Lánsrétt hafa nú sjóðfélagar sem greiða eða hafa greitt til sjóðsins að uppfylltum öðrum skilyrðum lánareglna. Sameinaði lífeyrissjóðurinn býður sjóðfélögum fast lántökugjald

óháð lánsfjárhæð, aðeins 15.000 kr. Sjóðfélagalán eru án uppgreiðslugjalds og er því heimilt að greiða inn á lánin eða greiða að fullu, hvenær sem er á lánstímanum. Lántaki á val um lán með jöfnum afborgunum eða jöfnum greiðslum (annuitet).

TVEIR LÁNAFLOKKAR VORU Í BOÐI Á ÁRINU 2015

- Sjóðfélagalán með föstum verðtryggðum vöxtum 3,7%
- Sjóðfélagalán með breytilegum verðtryggðum vöxtum 3,5% frá janúar til 21. október 3,3% frá 22. október

Fasteignatryggð lán til sjóðfélaga falla undir lög um neytendalán nr. 33/2013. Lögin gera ítarlegar kröfur um upplýsingagjöf bæði lánveitanda og lántaka áður en lánsamningur er gerður. Lánveitandi þarf t.d. að afhenda staðlað eyðublað um neytendalán þar sem m.a. árleg hlutfallstala kostnaðar kemur fram, upplýsingar um þróun höfuðstóls og greiðslubyrði, og greiðsluáætlun lánsins miðað við meðalársverðbólgu síðustu 10 ára. Samanburður á árlegri hlutfallstölu kostnaðar á að auðvelda lántaka að finna út hagkvæmasta lánsstilboðið. Lántaki þarf ætíð að skila lánshæfismati með lánsúmsókn. Lánshæfismati er ætlað að veita vísbendingar um greiðslugetu í framtíðinni. Greiðslumat þarf að fylgja umsókn þegar um er að ræða lánsamning að fjárhæð 2.000.000 kr. eða hærri fyrir einstakling og 4.000.000 kr. eða hærri fyrir hjón eða sambúðarfólk.

ÁHÆTTUSTÝRING

Samkvæmt ákvæðum laga og reglugerða ber lífeyrissjóðum skylda til að koma sér upp heildaráhættustýringu. Meginmarkmið áhættustefnu Sameinaða lífeyrissjóðsins er að stýra áhættu og stuðla að því að sjóðurinn nái settum markmiðum í starfsemi sinni. Áhættustefnan tekur á greiningu, skipulagi, ábyrgð og eftirliti með áhættu sjóðsins. Áhætta er skilgreind sem öll þau atvik er auka marktækt líkurnar á því að réttindi sjóðfélaga skerðist til skemmri eða lengri tíma. Nær þessi áhætta bæði til atvika er lúta að eignum og skuldbindingum.

Fjárfestingarstefna Sameinaða lífeyrissjóðsins myndar grundvöll áhættustýringarinnar. Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á gerð fjárfestingarstefnunnar og fer stefnan árlega fyrir stjórn til samþykktar. Fyrir utan að skilgreina fjárfestingarmarkmið og áhættuþol, er hlutverk fjárfestingarstefnu í áhættustýringu m.a. að fjalla um og greina helstu áhættuþætti sjóðsins.

Áhættumat er hluti af áhættustýringu sjóðsins. Áhættumat felst m.a. í því að skoða mikilvægi áhættuþáttar. Eru m.a. skoðuð áhrif áhættuþáttar á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins, hversu virk áhættan er og hvort hægt sé að stýra henni.

Áhættueftirlit er reglubundið eftirlit með því hvernig Sameinaða lífeyrissjóðnum tekst að ná áhættumarkmiðum sínum. Niðurstöður áhættueftirlits koma fram í áhættugreiningar-

skýrslu sem er reglulega lögð fyrir stjórn sjóðsins. Allar viðbragðsaðgerðir stjórnar og starfsfólks eiga að hafa það að leiðarljósi að lágmarka áhættu til lengri tíma.

Í áhættustefnu Sameinaða lífeyrissjóðsins eru áhættuþættir flokkaðir í fimm áhættuflokka:

1. **Fjárhagsleg áhætta (markaðsáhætta)** er hætta á fjárhagslegu tapi vegna liða bæði innan og utan efnahagsreiknings vegna breytinga á markaðsvirði þessara liða, þ.m.t. breyting á vöxtum, gengi gjaldmiðla og virði hlutabréfa.
2. **Mótaðilaáhætta** er hætta á því að gagnaðili fjármála-gernings uppfylli ekki ákvæði hans, líkur eru á greiðslufalli að einhverju eða öllu leyti. Við mat á heildarmótaðilaáhættu skal meta mótaðilaáhættu stærstu útgefenda m.t.t. líkinda á greiðslufalli að einhverju eða öllu leyti.
3. **Lífeyristryggingaráhætta (skuldbindingaráhætta)** er sú áhætta að sjóðurinn geti ekki staðið við skuldbindingar sínar, þ.e. greitt sjóðfélögum lífeyri.
4. **Lausafjárahætta** er hætta á því að sjóðurinn hafi ekki nægilegt laust fé til að standa við nauðsynlegar greiðslur.
5. **Rekstraráhætta** er áhætta vegna taps sem er afleiðing af ófullnægjandi eða ónothæfum innri verkferlum, mistökum starfsfólks, kerfum eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfi sjóðsins.

28 áhættuþættir eru skilgreindir í áhættustefnu og eru hluti af áhættustýringu sjóðsins:

Fjárhagsleg áhætta	Mótaðilaáhætta	Lífeyristryggingaráhætta	Lausafjárahætta	Rekstraráhætta
Vaxta- og endurfjárfestingaáhætta	Útlánaáhætta	Skerðingaráhætta	Seljanleikaáhætta	Starfsmannaáhætta
Uppgreiðsluáhætta	Samþjöppunaráhætta	Iðgjaldaáhætta	Útstreymisáhætta	Áhætta vegna svika
Markaðsáhætta	Landsáhætta	Umhverfisáhætta		Áhætta v/upplýsingatækni
Gjaldmiðlaáhætta	Afhendingaráhætta	Lýðfræðileg áhætta		Orðsporsáhætta
Ósamræmisáhætta	Uppgjörsáhætta	Réttindaflutningsáhætta		Pólitísk áhætta
Verðbólguáhætta				Skjalaáhætta
Eignir og skuldbindingar utan efnahagsreiknings				Úrskurðaráhætta lífeyris
				Áhætta vegna útivistunar
				Upplýsingaáhætta

Hafa verður í huga að áhætta er breytilegt ástand en ekki stöðugt. Stjórn og starfsfólk Sameinaða lífeyrissjóðsins meta því á hverjum tíma hvar þau telji að mesta áhættan liggir í rekstri sjóðsins og haga aðgerðum í samræmi við það.

LESTUR OG GREINING ÁRSREIKNINGS – HELSTU KENNITÖLUR

Stjórn lífeyrissjóðs og framkvæmdastjóra ber lögum samkvæmt að semja ársreikning fyrir hvert reikningsár í starfsemi sjóðsins. Samkvæmt 40. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða (lífeyrisjóðalög) skal ársreikningur hafa að geyma efnahagsreikning, fjárstreymisyfirlit, yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris og skýringar. Ennfremur skal semja skýrslu stjórnar sem ásamt ársreikningi myndar eina heild.

Samkvæmt 3. mgr. 40. gr. sömu laga skal ársreikningur gefa glögga mynd af fjárhagsstöðu lífeyrissjóðs og breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

Efnahagsreikningur – geymir yfirlit yfir eignir og skuldir sjóðsins.

Sjóðstreymisyfirlit (fjárstreymi) – geymir yfirlit yfir inn- og útgreiðslur úr sjóðnum, þ.m.t. iðgjalda- og lífeyrisgreiðslur.

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris – „Hrein eign til greiðslu lífeyris“ eru heildareignir sjóðsins til að mæta heildarskuldbindingum hans í framtíðinni. Hugtakið hrein eign til greiðslu lífeyris er mikilvægt við mat á **tryggingafræðilegri stöðu** lífeyrissjóða. Meginreglan er sú að eignir og skuldbindingar verða að standast á, sbr. 39. gr. lífeyrissjóðalaganna, með ákveðnum vikmörkum þó. Ef skuldbindingar sjóðsins fara niður fyrir eða umfram eignir, sbr. þau viðmið sem lýst er í ákvæðinu, ber lífeyrissjóðnum að skerða/auka við áunnin réttindi sjóðfélaga.

Í **skýringum** með ársreikningi eru gefnar upplýsingar um nánar tiltekin atriði sem talin eru geta veitt mikilvægar upplýsingar við mat á stöðu eða afkomu sjóðsins. Dæmi um slíkar upplýsingar er yfirlit yfir helstu eignarluta sjóðsins í innlendum fyrirtækjum. Þar er einnig að finna heildarfjárhæð launa og þóknana til stjórnar og framkvæmdastjóra, sérgreint á stjórnarmenn, svo dæmi séu nefnd.

Lífeyrissjóðum er skylt að birta **yfirlit með helstu kennitölum** úr rekstri og efnahag sjóðsins í heild á reikningsárinu og fjögurra undangenginna ára. Í yfirlitinu, sem finna má í skýringum í ársreikningi, er að finna yfirlit yfir nafnávöxtun og raunávöxtun (ávöxtun umfram verðbólgu) sjóðsins, hlutfallslega skiptingu fjárfestinga eftir því hvort um er að ræða skráð eða óskráð verðbréf með breytilegum eða föstum tekjum. Þar má einnig finna upplýsingar um eignir sjóðsins í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum, fjölda sjóðfélaga og hlutfallslega skiptingu lífeyris eftir tegundum. Allar þessar stærðir eru sýndar á 5 ára tímabili svo sjóðfélagar og aðrir notendur reikningsskila geti glöggvað sig betur á hver þróunin hefur verið.

Í **skýrslu stjórnar** eiga að koma fram atriði sem mikilvæg eru við mat á fjárhagslegri stöðu sjóðsins og afkomu en ekki koma fram annars staðar í ársreikningnum. Í skýrslu stjórnar skal jafnframt m.a. upplýst um atburði sem verða eftir uppgjörsdag og hafa verulega þýðingu. Ennfremur skal upplýst um væntanlega þróun sjóðsins og aðgerðir sem hafa þýðingu fyrir framtíðarþróun hans.

Hluthafastefna

Sameinaði lífeyrissjóðurinn er langtímafjárfestir sem hefur góða arðsemi af hlutfjáreign sinni að leiðarljósi. Sjóðurinn leitast við að skapa aðhald gagnvart þeim fyrirtækjum sem hann fjárfestir í á hverjum tíma. Þetta gerir hann m.a. með því að kanna hvort fyrirtæki sem fjárfest er í fylgi viðurkenndum leiðbeinandi reglum, s.s. um góða stjórnarhætti, ábyrgar fjárfestingar og samskipta- og siðareglur á fjármagnsmarkaði.

Sameinaði lífeyrissjóðurinn lítur svo á að hluthafar eigi, óháð stærð, að skapa stjórnendum fyrirtækja aðhald með því að koma sjónarmiðum sínum á framfæri við þá, ýmist á hluthafafundum eða utan þeirra, s.s. með beinum samskiptum við stjórnendur. Gildir það bæði um skráð og óskráð félög. Möguleikar sjóðsins til að hafa áhrif ráðast þó eðli máls samkvæmt af eignarhaldi sjóðsins og hlutdeild í einstökum fyrirtækjum.

Sameinaði lífeyrissjóðurinn mun upplýsa sjóðfélaga a.m.k. einu sinni á ári um það með hvaða hætti hann hefur rækt eigendaskyldur sínar gagnvart einstökum fyrirtækjum í samræmi við hluthafastefnuna.

HLUTHAFAFUNDIR

Sjóðurinn leitast við að sækja hluthafafundi þeirra félaga sem hann á eignarhlut í. Eftir atvikum beitir hann grundvallar-réttindum hluthafa, þ.e. málfrelsis-, tillögu- og atkvæðisrétti. Framkvæmdastjóri fer með atkvæðisrétt sjóðsins á hluthafafundum eða annar sá aðili sem hann veitir umboð til að fara með atkvæðið.

VAL Á STJÓRNARMÖNNUM

Sjóðurinn leitast við að tilnefna fulltrúa í stjórnir fyrirtækja eigi hann þess kost í krafti eignarhalds, ýmist einn eða í samstarfi við aðra hluthafa. Gerð er krafa til stjórnarmanna um að menntun þeirra og hæfi fái samrýmst þeirri ábyrgð sem þeir takast á hendur með stjórnarsetu fyrir sjóðinn og að viðkomandi stjórnarmaður hafi tíma til að rækja störf sín af heilindum. Sameinaði lífeyrissjóðurinn leggur áherslu á að fulltrúar sjóðsins í stjórnnum fyrirtækja kynni sér og tileinki sér hluthafastefnu sjóðsins. Sérstök valnefnd sem í eiga sæti framkvæmdastjóri, stjórnarformaður og varaformaður stjórnar tilnefnir fulltrúa sjóðsins í stjórnir fyrirtækja þegar svo háttar til.

STJÓRNARHÆTTIR FYRIRTÆKJA

Sjóðurinn gerir þá kröfu til fyrirtækja sem hann fjárfestir í að þau tileinki sér og framfylgi, að svo miklu leyti sem unnt er, reglum NASDAQ OMX, Samtaka atvinnulífsins og Viðskiptaráðs Íslands um stjórnarhætti fyrirtækja, eða öðrum viðurkenndum leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja. Í þeim tilfellum þar sem fyrirtæki fylgir ekki framangreindum reglum gerir sjóðurinn þá kröfu að fyrirtækið upplýsi hluthafa um ástæður þess að vikið er frá reglunum („fylgið eða skýrið-reglan“).

SAMFÉLAGSÁBYRGÐ

Sjóðurinn er aðili að reglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (UN Principles for Responsible Investment). Samkvæmt þeim hefur sjóðurinn m.a. skuldbundið sig til þess að horfa til umhverfislegra og félagslegra þátta við fjárfestingar sínar. Einn liður í því er að horfa til þess hvort fyrirtæki hafi innleitt stefnu um samfélagsábyrgð. Lykilhugtök í slíkri stefnu eru viðskiptasiðferði, umhverfismál, vinnuvernd, mannréttindi og aðgerðir gegn spillingu. Í þeim tilvikum þar sem fyrirtæki hafa ekki innleitt slíka stefnu hvetur sjóðurinn fyrirtæki til að gera slíkt. Sjóðurinn upplýsir jafnframt erlenda sjóði og verðbréfa-fyrirtæki um aðild sína að reglum SP og gerir þá kröfu til þeirra að þeir horfi til reglnanna við fjárfestingar sínar.

STARFSKJÖR STJÓRNENDA

Sjóðurinn gerir þá kröfu að gætt sé hófs við ákvörðun starfskjara stjórnenda og horft sé m.a. til stærðar og umfangs rekstursins og launadreifingar innan viðkomandi fyrirtækis. Sjóðurinn gerir jafnframt þá kröfu að breytilegum starfskjarabáttum sem rúmast innan starfskjarastefnu, s.s. hvers konar árangurstengdum greiðslum og kaup- og söluréttum hlutabréfa, sé stillt í hóf. Samþykkt á fundi stjórnar Sameinaða lífeyrissjóðsins 22.10.2014.

Stjórnháttayfirlýsing vegna ársins 2015

Sameinaði lífeyrissjóðurinn (SL) starfar skv. samþykktum sem samþykktar eru á ársfundi og staðfestar eru af fjármálaráðuneytinu, sbr. lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Sjóðurinn lýtur eftirliti Fjármálaeftirlitsins og starfsemi hans er starfsleyfislykild, en sjóðurinn fékk starfsleyfi 4. mars 1999. Lífeyrissjóðir með fullgilt starfsleyfi eru skilgreindir sem eining tengd almannahagsmunum, sbr. staflíð b í 7. tl. 1. mgr. 1. gr. laga um endurskoðendur nr. 79/2008, sbr. 14. tl. 1. mgr. 2. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga.

LÖG, REGLUR OG LEIÐBEINANDI VIÐMIÐ

Lög, reglugerðir, leiðbeinandi tilmæli og reglur FME sem gilda um starfsemi lífeyrissjóða má finna á heimasíðu Fjármálaeftirlitsins undir flípanum, *Réttarheimildir*.

Samþykktir SL, innri reglur og leiðbeinandi viðmiðunarreglur sem sjóðurinn fylgir, má finna á heimasíðu sjóðsins undir flípanum, Um sjóðinn/stjórn og stjórnarhættir. Þar má m.a. finna, hluthafa- og eigendastefnu, jafnræðisáætlun, samskipta- og siðareglur og reglur SP um ábyrgar fjárfestingar.

HELSTU ÞÆTTIR INNRA EFTIRLITS OG ÁHÆTTUSTÝRINGARKERFA SL

Skv. 8. tl. 3. mgr. 29. gr. laga nr. 129/1997 ber stjórn lífeyrissjóðs m.a. að móta innra eftirlit lífeyrissjóðsins og skjalfesta eftirlitsferla.

Skv. reglum FME nr. 577/2012 um endurskoðunardeildir og sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila lífeyrissjóða er innra eftirlit skilgreint sem: „Sérhver aðgerð af hálfu stjórnenda, stjórnar og starfsmanna til að stýra áhættu og auka líkur á að settum markmiðum verði náð við rekstur fyrirtækis eða stofnunar. Stjórnendur undirbúa, skipuleggja og stjórna þeim aðgerðum sem þörf er á innan fyrirtækis eða stofnunar til að veita hæfilega vissu fyrir að settum markmiðum verði náð.“

Innra eftirlit SL birtist m.a. í verklagsreglum sjóðsins og innri ferlum sem sett hafa verið um alla þætti í starfsemi hans, þ.m.t. bókhald, iðgjöld, lífeyri, veðskuldabréf, eignastýringu, rekstur og skjalastjórnun. Allir ferlar og verklagsreglur eru skráðar rafrænt í FOCAL gæðahandbók sjóðsins (Skjóðan).

Regluvörður sjóðsins hefur eftirlit með viðskiptum stjórnarmanna og stjórnenda SL með fjármálagerninga, auk þess sem hann heldur utan um upplýsingar um eignarhald þeirra í félögum og trúnaðarstörf þeirra fyrir félög.

Skv. 9. tl. 3. mgr. 29. gr. laga nr. 129/1997, ber stjórn lífeyrissjóðs að móta eftirlitskerfi sem gerir sjóðnum kleift að greina, vakta, meta og stýra áhættu í starfsemi sjóðsins.

Um áhættustýringu lífeyrissjóða gilda leiðbeinandi tilmæli FME nr. 1/2013 um áhættustýringu (eftirlitskerfi) samtryggingadeilda lífeyrissjóða og nr. 2/2013 um áhættu-

stýringu (eftirlitskerfi) vörsluaðila séreignarsparnaðar. Á grundvelli tilmællanna hefur SL sett sér áhættustefnu þar sem skilgreindar eru þær áhættur sem fylgja starfseminni og ásættanleg mörk sett eftir því sem við á.

Í áhættustefnu Sameinaða lífeyrissjóðsins eru áhættuþættir flokkaðir í fimm áhættuflokka:

1. Fjárhagsleg áhætta
2. Mótaðilaáhætta
3. Lífeyristryggingaráhætta
4. Lausafjárahætta
5. Rekstraráhætta

Megináhættuflokkarnir skiptast síðan í undirflokka í samræmi við tilmæli FME.

Áhættustefna SL greinir frá umfangi heildaráhættustýringar hjá sjóðnum og skipulagi, umsjón og ábyrgð á framkvæmd hennar. Mat á áhættuþáttum er tvískipt, annars vegar mat á mikilvægi sem m.a. ræður tíðni mælinga og hins vegar viðmið áhættuþátta sem fjallað er um í fylgiskjali við fjárfestingarstefnu.

Áhættueftirlit er reglubundið eftirlit sem lýtur að því hvernig SL tekst að ná markmiðum sínum. Stjórn sjóðsins og starfsmenn taka virkan þátt í því og er það óaðskiljanlegur hluti af daglegri starfsemi SL. Niðurstöður áhættueftirlits eru settar fram í áhættugreiningarskýrslu og er samantekt lögð fyrir stjórn ársfjórðungslega.

SAMSETNING OG STARFSEMI STJÓRNAR, FRAMKVÆMDASTJÓRNAR OG EFTIRLITSSTJÓRNAR OG NEFNDA ÞEIRRA

Stjórn: Sjá bls. 17 í ársskýrslu 2015.

Um starfsemi stjórnar vísast einkum til laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

Framkvæmdastjórn sjóðsins skipa:

Kristján Örn Sigurðsson, framkvæmdastjóri
Ólafur Haukur Jónsson, forstöðumaður rekstrarsviðs
Þórunn Svanhildur Eiðsdóttir, forstöðumaður verðbréfa- og áhættustýringar

Áheyrnarfulltrúar í framkvæmdastjórn:

Kristján Geir Pétursson, forstöðumaður lögfræðisviðs
Loftur Ólafsson, forstöðumaður eignastýringar

Meginhlutverk framkvæmdastjórnar er að fjalla um þá þætti í starfsemi sjóðsins sem lúta að fjárfestingum.

Endurskoðunarnefnd: Sjá bls. 17 í ársskýrslu 2015.

Um starfsemi endurskoðunarnefndar vísast til IX, kafla A laga nr. 3/2006 um ársreikninga.

Stjórn

Valdir fulltrúar stéttarfélaga á ársfundi:

Guðrún Helga Guðbjörnsdóttir
Gylfi Ingvarsson
Unnur María Rafnsdóttir
Þorbjörn Guðmundsson, varaformaður

Til vara:

Garðar A. Garðarsson
Hilmar Harðarson
Hrönn Jónsdóttir

Skoðunarmaður:

Ólafur Axelsson

Til vara:

Hörður Runólfsson

Skipaðir af framkvæmdastjórn

Samtaka atvinnulífsins:

Bolli Árnason
Guðrún Jónsdóttir
Hanna Þórunn Skúladóttir
Jón Bjarni Gunnarsson, formaður

Til vara:

Dagmar Viðarsdóttir
Guðbjörg Erna Guðmundsdóttir
Hannes Björnsson
Jón Sigurðsson

Skoðunarmaður:

Guðmundur Ásgeirsson

Til vara:

Aðalsteinn Aðalsteinsson

Löggiltur endurskoðandi:

Árni Snæbjörnsson, Ernst & Young

Innri endurskoðandi:

Helga Harðardóttir, KPMG

Endurskoðunarnefnd:

Rósa Steingrimsdóttir, formaður
Georg Páll Skúlason
Hanna Þórunn Skúladóttir

Tryggingastærðfræðingur:

Bjarni Guðmundsson

Framkvæmdastjóri:

Kristján Örn Sigurðsson

Starfsfólk

Árni Vignir Pálmason
tölvunarfræðingur

Birna Vilhjálmsdóttir
lífeyrismál

Björk Ingvarsdóttir
verðbréf

Guðrún Iðunn Jónsdóttir
skráning iðgjalda, bókhald

Hafdís Anna Bragadóttir
markaðsmál og þjónusta

Hjördís Björnsdóttir
lífeyrismál

Hrefna Sigurðardóttir
bókhald

Ingibjörg Ágústa Magnúsdóttir
matráður

Kristján Geir Pétursson
forstöðumaður lögfræðisviðs

Kristján Örn Sigurðsson
framkvæmdastjóri

Loftur Ólafsson
forstöðumaður eignastýringar

Ólafur Haukur Jónsson
forstöðumaður rekstrarsviðs

Óskar Magnússon
ráðgjafi

Sigríður Snorradóttir
ráðgjafi

Sigrún Gröndal
skráning iðgjalda

Sigprúður Jónasdóttir
lífeyrismál, gæðastjórnun

Svanheiður Ingimundardóttir
innheimta iðgjalda

Þórunn Svanhildur Eiðsdóttir
forstöðumaður verðbréfa og áhættustýringar

Trúnaðarlæknir:
Guðjón Baldursson

ÁRSREIKNINGUR
SAMEINAÐA LÍFEYRISSJÓÐSINS
2015

Skýrsla stjórnar

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Hann er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Lífeyrisgreiðslur tryggingadeildar sjóðsins námu alls 4.834 millj. kr. sem er 9% hækkun frá árinu áður. Heildarfjöldi lífeyrisþega var 6.524.

Á árinu greiddu 9.659 sjóðfélagar til tryggingadeildar sjóðsins á móti 9.225 árið áður sem er 4,7% aukning milli ára. Iðgjöld deildarinnar námu alls 5.772 millj. kr. sem er 6,8% aukning frá árinu áður.

Lífeyrissjóðurinn fjárfesti í verðbréfum fyrir 19.263 millj. kr. á árinu 2015 og vísast til ársreiknings um skiptingu fjárfestingarinnar. Nafnávöxtun sjóðsins á árinu var 9,2% og raunávöxtun 7,1%. Hrein eign til greiðslu lífeyris nam 171.106 millj. kr. í lok árs og hækkaði um 15.182 millj. kr. frá árinu 2014 eða um 9,7%.

Tryggingafræðileg úttekt í lok árs sýnir að eign tryggingadeildar til tryggingafræðilegs mats er 233.457 millj. kr. Heildarskuldbinding er 234.347 millj. kr. og er því skuldbinding umfram eignir 890 millj. kr. eða 0,4%.

Skuldabréfaeign sjóðsins er metin á upphaflegri kaupkröfu í samræmi við reglur um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 55/2000. Skuldabréfaeign Sameinaða lífeyrissjóðsins í árslok 2015 er bókfærð á 95.108 millj. kr. en gangvirðið á sama tíma í árslok 99.942 millj. kr. Óbókfærður óinnleystur gengishagnaður nam því 4.833 millj. kr. í árslok 2015.

Launagreiðslur til starfsmanna, stjórnar og kjörinna skoðunarmanna námu 173 millj. kr. á árinu. Stöðugildi voru 18 í lok árs.

Stjórn Sameinaða lífeyrissjóðsins staðfestir ársreikning lífeyrissjóðsins fyrir tímabilið 1. janúar til 31. desember 2015 með undirritun sinni.

Reykjavík 23. mars 2016

Stjórn:

Jón Bjarni Gunnarsson, formaður
 Þorbjörn Guðmundsson, varaformaður
 Bolli Árnason
 Guðrún Helga Guðbjörnsdóttir
 Guðrún Jónsdóttir
 Gylfi Ingvarsson
 Hanna Þórunn Skúladóttir
 Unnur María Rafnsdóttir

Framkvæmdastjóri:

Kristján Örn Sigurðsson

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga Sameinaða lífeyrissjóðsins

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Sameinaða lífeyrissjóðsins. Ársreikningurinn hefur að geyma áritun og skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreiknings, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðanda

Ábyrgð okkar felst í því álitum sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fái um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits félagsins sem varðar gerð og framsetningu ársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits félagsins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á því hvort reikningsskilaaðferðir og matsaðferðir sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins séu viðeigandi sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2015, efnahag hans 31. desember 2015 og breytingu á handbæru fé á árinu 2015, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Reykjavík 23. mars 2016

Ernst & Young ehf.

Árni Snæbjörnsson
löggiltur endurskoðandi

Guðmundur Ásgeirsson
kjörinn skoðunarmaður

Ólafur Axelsson
kjörinn skoðunarmaður

Áritun tryggingastærðfræðings

Ég hef metið lífeyrisskuldbindingar Sameinaða lífeyrissjóðsins í árslok 2015. Matið er framkvæmt í samræmi við viðurkenndar reglur um tryggingafræðilegar athuganir á lífeyrissjóðum, lög nr. 129/1997 um skyldu-tryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, reglugerð nr. 391/1998 og með hliðsjón af leiðbeinandi reglum Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga um tryggingafræðilegar athuganir á lífeyrissjóðum.

Teljast áfallnar skuldbindingar tryggingadeildar 2,0% umfram eignir og heildarskuldbindingar 0,4% umfram eignir þegar tekið er tillit til verðmætis framtíðariðgjalda þeirra sjóðfélaga sem greiddu til sjóðsins á árinu 2015 og skuldbindinga sem ætlað er að af þeim muni stofnast.

Ákvæði laga nr. 129/1997 gera ráð fyrir að lífeyrissjóðum sé skylt að grípa til aðgerða þegar halli eða eignir umfram skuldbindingar sem hlutfall heildarskuldbindinga reiknast 5%, eða meira fimm ár í röð, eða 10% í eitt sinn. Sameinaða lífeyrissjóðnum er því ekki samkvæmt lögum skylt að grípa til aðgerða vegna tryggingafræðilegrar stöðu í lok árs 2015.

Reykjavík 23. mars 2016

Bjarni Guðmundsson
tryggingastærðfræðingur

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2015

	Skýr.	2015	2014
IÐGJÖLD			
	2.7, 3		
Iðgjöld sjóðfélaga		2.097.955	1.923.699
Iðgjöld launagreiðenda		3.987.933	3.724.025
Sérstök aukaframlög		90.628	93.183
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(29.180)	(33.193)
		6.147.336	5.707.714
LÍFEYRIR			
	2.10, 4		
Lífeyrir tryggingadeildar		4.834.121	4.434.868
Lífeyrir séreignardeildar		344.327	354.330
Umsjónarnefnd eftirlauna		(2.462)	(3.366)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		60.750	56.056
		5.236.736	4.841.888
FJÁRFESTINGARTEKJUR			
	5		
Tekjur af eignarhlutum	2.8, 5.1	7.662.580	2.066.457
Tekjur af húseignum og lóðum		182	90.865
Vaxtatekjur og gengismunur	2.9, 5.2	6.934.745	8.520.546
Breytingar á niðurfærslu	5.3	56.256	247.778
		14.653.763	10.925.646
FJÁRFESTINGARGJÖLD			
	2.11, 6		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		195.025	185.491
Önnur fjárfestingargjöld		8.677	10.541
		203.702	196.033
REKSTRARKOSTNAÐUR			
	2.11, 6		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		178.607	183.046
		178.607	183.046
Hækkun (lækkun) á hreinni eign á tímabilinu ...		15.182.053	11.412.393
Hrein eign frá fyrra ári		155.923.495	144.511.102
Hrein eign til greiðslu lífeyris		171.105.548	155.923.495

Efnahagsreikningur 31. desember 2015

	Skýr.	2015	2014
EIGNIR			
FJÁRFESTINGAR			
Verðbréf með breytilegum tekjum	2.3, 8	71.777.374	61.627.014
Verðbréf með föstum tekjum	2.3, 9	72.606.915	70.285.970
Veðlán	2.3, 10	22.501.238	19.712.866
Fullnustueignir	2.4	36.000	292.329
Bundnar innstæður	2.3	622.850	644.130
		<u>167.544.377</u>	<u>152.562.309</u>
KRÖFUR			
Kröfur á launagreiðendur	13	397.072	394.615
Aðrar kröfur	13	211.527	392.642
		<u>608.600</u>	<u>787.257</u>
AÐRAR EIGNIR			
Rekstrarfjármunir	2.2	12.773	14.982
Sjóður og bankainnstæður		5.176.088	4.634.854
		<u>5.188.861</u>	<u>4.649.835</u>
Eignir		<u>173.341.837</u>	<u>157.999.401</u>
SKULDIR			
Aðrar skuldir	16	2.197.656	2.049.589
Áfallinn kostnaður		38.634	26.317
		<u>2.236.289</u>	<u>2.075.906</u>
Samtals hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>171.105.548</u>	<u>155.923.495</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris greinist þannig:			
Tryggingadeild		164.805.413	150.051.146
Séreignardeild		6.300.134	5.872.349
		<u>171.105.548</u>	<u>155.923.495</u>
Skuldbindingar utan efnahags	14		
Lífeyrisskuldbindingar	15		

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

Sjóðstreymi ársins 2015

	2015	2014
INNGREIÐSLUR		
Iðgjöld	6.144.879	5.746.272
Fjárfestingartekjur	6.141.639	8.233.730
Afborganir útlána	3.525.608	4.014.903
Seld verðbréf með breytilegum tekjum	8.573.666	8.908.964
Seld verðbréf með föstum tekjum	527.261	5.197.348
Aðrar inngreiðslur	510.168	158.007
	25.423.220	32.259.224
ÚTGREIÐSLUR		
Lífeyrir	5.236.736	4.852.430
Fjárfestingargjöld	203.702	181.314
Rekstrarkostnaður	176.399	185.491
Aðrar útgreiðslur	2.156	2.409.102
	5.618.993	7.628.337
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu	19.804.227	24.630.887
KAUP Á VERÐBRÉFUM OG ÖNNUR FJÁRFESTING		
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	10.294.257	8.639.714
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	3.854.298	10.508.646
Ný veðlán og útlán	5.114.438	4.024.000
Hækkun bundinna bankainnstæðna	0	10.380
	19.262.993	23.182.740
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	541.234	1.448.146
Handbært fé í byrjun árs	4.634.854	3.186.708
Handbært fé í lok tímabils	5.176.088	4.634.854

Skýringar

1. HLOTVERK OG STARFSLEYFI

Hlutverk Sameinaða lífeyrissjóðsins er að tryggja öryggi sjóðfélaganna, maka þeirra og barna í framtíðinni. Sjóðurinn greiðir sjóðfélögum elli- og örorkulífeyri og mökum látinna sjóðfélaga fjölskyldulífeyri. Samtrygging sjóðfélaga um örorku- og fjölskyldulífeyri tryggir sjóðfélögum og mökum þeirra lífeyri við óvænt áföll.

Sjóðurinn starfar samkvæmt samþykktum sem samþykktar eru á ársfundi hans og síðan staðfestar af fjármálaráðuneytinu í samræmi við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Samkvæmt þessum lögum þurfa allir lífeyrissjóðir að fá starfsleyfi og fékk Sameinaði lífeyrissjóðurinn starfsleyfi 4. mars 1999.

2. YFIRLIT UM HELSTU REIKNINGSSKILAAÐFERÐIR

2.1 Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður og er í samræmi við reglur Fjármálaeftirlitsins um ársreikninga lífeyrissjóða og lög um ársreikninga. Ársreikningurinn er byggður á kostnaðarverðsreikningsskilum að öðru leyti en því að skráð hlutabréf, hlutdeildarskírteini og afleiðutengd skuldabréf eru færð á markaðsverði. Fjárhæðir ársreiknings eru í íslenskum krónum og birtar í þúsundum króna. Sjóðurinn nýtir sér heimild til frestunar á gildistöku nýrra reglna um ársreikninga lífeyrissjóðs nr. 355/2015, sbr. 3. gr. reglna nr. 916/2015.

Við gerð ársreiknings ber stjórnendum sjóðsins að meta ýmsa liði ársreikningsins. Matsaðferðirnar byggja á góðri reikningsskilavenju. Endanleg niðurstaða sem verður við innlausn eða sölu þeirra liða, sem metnir voru, getur orðið önnur en niðurstaða mats stjórnenda.

2.2 Rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti. Afskriftir reiknast hlutfallslega miðað við eignarhaldstíma innan ársins.

2.3 Verðbréfaeign

Verðbréfum í eigu sjóðsins er skipt í verðbréf með breytilegum tekjum, verðbréf með föstum tekjum og veðlán.

Til verðbréfa með breytilegum tekjum teljast hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða.

Verðbréf með breytilegum tekjum skiptast í innlend og erlend hlutabréf og hlutdeildarskírteini. Erlend verðbréf sjóðsins sem skráð eru á verðbréfamörkuðum eru eignfærð á markaðsverði miðað við síðasta skráða gengi þeirra í lok ársins. Verðbréfin eru umreiknuð í íslenskar krónur á skráðu kaupgengi í lok árs. Innlend hlutabréf sjóðsins sem skráð eru í Kauphöll Íslands eru eignfærð á markaðsverði í lok árs en óskráð hlutabréf á kostnaðarverði eða áætluðu gangvirði ef það er lægra. Eignir í framtakssjóðum, þar með talið í Framtakssjóði Íslands slhf., eru metnar á gangvirði.

Til verðbréfa með föstum tekjum teljast skuldabréf og önnur verðbréf með föstum vöxtum eða tilteknu vaxtaviðmiði. Verðbréf með föstum tekjum eru færð til eignar með áföllnum verðbótum og vöxtum miðað við vaxtakjör verðbréfanna að teknu tilliti til ávöxtunarkröfu þeirra á kaupdegi. Áföllin eða gengisaukinn sem myndast við kaup verðbréfanna eru færð í ársreikninginn á afborgunartíma þeirra miðað við virka vexti. Höfuðstólstryggð skuldabréf sem taka mið af hækkun erlendra hlutabréfavísitalna og eru með vörn ef viðmið lækkar niður fyrir áður tryggt viðmið, eru færð á hæsta tryggða gildi. Eignir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á skráðu kaupgengi í lok árs. Verðtryggðar eignir eru eignfærðar miðað við vísitölur sem tóku gildi í byrjun janúar 2016. Áfallinn gengismunur og verðbætur á höfuðstól eigna eru færð í rekstrarreikningi.

Verðbréf með föstum tekjum eru færð niður í efnahagsreikningi vegna óvissu um innheimtu. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftareikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Við niðurfærsluna hefur verið tekið tillit til áhættu vegna afskrifta ásamt almennri niðurfærslu.

Til veðlana teljast skuldabréfalán með veði í fasteignum.

Fagfjárfestingasjóðir, innlendir og erlendir, eru færðir á innra virði í bókum sjóðsins, óháð rekstrarformi.

Til bundinna innlána teljast bankainnstæður bundnar til lengri tíma en þriggja mánaða.

2.4 Fullnustueignir

Fullnustueignir eru eignir sem sjóðurinn hefur leyst til sín vegna vanskila lántakenda. Fullnustueignir eru metnar á kostnaðarverði eða áætluðu markaðsverði, hvort sem lægra reynist.

2.5 Erlendir gjaldmiðlar

Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á gengi í lok tímabilsins. Rekstrartekjur og gjöld í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð á gengi viðskiptadags.

2.6 Framvirkir samningar

Á árinu 2012 var gengið frá samningum um uppgjör á afleiðusamningum við Glitni sem fól í sér viðbótargjaldfærslu upp á 1,8 milljarð króna í bókhaldi. Þá var einnig gengið frá uppgjöri á afleiðusamningum við Kaupþing sem ekki hafði í för með sér viðbótargjaldfærslu í bókhaldi sjóðsins. Það sem er ógreitt vegna samninganna er fært til skuldar í bókhaldi sjóðsins. Bókfærð staða skulda nemur 2 milljörðum króna í árslok 2015 og verður að fullu greitt árið 2016.

2.7 Iðgjöld

Iðgjöld eru tekjufærð eftir skilagreinum sem hafa borist sjóðnum. Jafnframt eru tekjufærð áætluð iðgjöld í lok árs og er áætlunin byggð á skilum á iðgjöldum undanfarinna ára. Ógreidd iðgjöld í lok árs eru eignfærð í efnahagsreikningi sem kröfur á launagreiðendur.

2.8 Tekjur af eignarhlutum

Undir tekjur af eignarhlutum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum, jafnt vegna breytinga á gengi bréfanna og gengi erlendra gjaldmiðla.

2.9 Vaxtatekjur og gengismunur

Undir vaxtatekjur og gengismun falla vaxtatekjur af verðbréfum með föstum tekjum, veðlánnum, bundnum banka-innstæðum, auk vaxtatekna af iðgjöldum og innlánnum. Einnig falla undir þennan lið gengismunur af verðbréfum með föstum tekjum í erlendum gjaldmiðlum og breytingar á verði innlendra og erlendra hlutdeildarskírteina.

2.10 Lífeyrir

Gjaldfærsla lífeyrisgreiðslna fer fram þegar réttur til lífeyris er nýttur. Um gjaldfærslu og greiðslu lífeyris gilda lög nr. 129 frá 23. desember 1997 með áorðnum breytingum svo og samþykktir lífeyrissjóðsins.

2.11 Fjárfestingargjöld og rekstrarkostnaður

Iðgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

3. IÐGJÖLD

Iðgjöld tryggingadeildar greinast þannig:	2015	2014
Iðgjöld sjóðfélaga	1.879.528	1.764.946
Sérstök aukaframlög	90.628	93.183
Mótframlag launagreiðanda	3.800.776	3.551.666
	<u>5.770.932</u>	<u>5.409.795</u>
Réttindaflutningur	1.276	(3.099)
Samtals	<u>5.772.208</u>	<u>5.406.696</u>
Iðgjöld séreignardeildar greinast þannig:		
Iðgjöld sjóðfélaga	218.427	158.754
Mótframlag launagreiðanda	187.156	172.358
	<u>405.583</u>	<u>331.112</u>
Réttindaflutningur	(30.455)	(30.094)
Samtals	<u>375.128</u>	<u>301.018</u>
Iðgjöld trygginga- og séreignardeildar samtals	<u>6.147.336</u>	<u>5.707.714</u>

4. LÍFEYRIR

Lífeyrisgreiðslur sundurliðast þannig:	2015	2014
Ellilífeyrir	3.588.813	3.269.049
Örorkulífeyrir	724.017	674.692
Makalífeyrir	457.240	443.881
Fjölskyldubætur	26.137	11.796
Barnalífeyrir	37.915	35.451
Lífeyrisgreiðslur úr séreignardeild	344.327	354.330
	<u>5.178.448</u>	<u>4.789.198</u>
Endurgreiddur lífeyrir skv. lögum	(2.462)	(3.366)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	60.750	56.056
	<u>5.236.736</u>	<u>4.841.888</u>

Undir liðinn beinn kostnaður vegna örorkulífeyris er kostnaður vegna álagðra gjalda til VIRK endurhæfingarsjóðs í samræmi við lög nr. 60/2012. Lífeyrissjóðum bar að greiða 0,13% af iðgjaldastofni sjóðfélaga til móts við framlag launagreiðenda.

5. FJÁRFESTINGARTEKJUR

5.1 Tekjur af eignarhlutum

Tekjur af eignarhlutum sundurliðast þannig:	2015	2014
Afkoma innlendra hlutabréfa	6.957.359	1.564.654
Afkoma erlendra hlutabréfa	705.221	501.803
	<u>7.662.580</u>	<u>2.066.457</u>

5.2 Vaxtatekjur og gengismunur

Vaxtatekjur og gengismunur sundurliðast þannig:	2015	2014
Verðbréf með breytilegum tekjum	1.409.709	4.487.698
Verðbréf með föstum tekjum	5.409.398	4.102.235
Framvirkir samningar	(113.207)	(308.326)
Vextir og gengismunur af bankainnstæðum	179.802	190.424
Dráttarvextir	47.886	48.021
Lántökugjöld	1.157	493
	<u>6.934.745</u>	<u>8.520.546</u>

5.3 Breytingar á niðurfærslu

Framlag í afskriftarsjóð útlána	244.990	(17.411)
Innkomið áður afskrifað skuldabréf	0	326.174
Endanleg afskrift vegna útlána	(77.504)	(35.310)
Endanleg afskrift vegna fullnustueigna	(111.230)	(25.675)
	<u>56.256</u>	<u>247.778</u>

6. FJÁRFESTINGARGJÖLD OG REKSTRARKOSTNAÐUR

6.1 Skipting kostnaðar í yfirliti um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris

Kostnaður greinist þannig:	2015	2014
Fjárfestingargjöld	195.025	185.491
Önnur fjárfestingargjöld	8.677	10.541
Rekstrarkostnaður	178.607	183.046
	<u>382.310</u>	<u>379.079</u>

Sjóðurinn hefur fjárfest í innlendum og erlendum verðbréfa- og framtakssjóðum auk samlagshlutafélaga. Umsýsluþóknun sjóðsins vegna framangreindra fjárfestinga er innifalin í gengi viðkomandi sjóða (e. Net Asset Value). Samanlögð heildarþóknun vegna þessara fjárfestinga er áætluð 429,6 milljónir króna á árinu 2015. Þar af eru þóknunar til erlendra verðbréfa- og framtakssjóða 350,8 milljónir króna.

Önnur fjárfestingargjöld samanstanda af kostnaði við rekstur fullnustueigna sjóðsins.

6.2 Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:	2015	2014
Laun og hlunnindi	173.499	161.310
Launatengd gjöld	45.270	44.954
	<u>218.769</u>	<u>206.264</u>

Starfsmenn sjóðsins voru að meðaltali 18 á tímabilinu líkt og á seinasta ári.

6.3 Starfskjör stjórnenda

Stjórnendur:	2015	2014
Kristján Örn Sigurðsson, framkvæmdastjóri ¹⁾	21.543	20.823
Ólafur Haukur Jónsson	15.597	15.263
Lofur Ólafsson	14.291	13.743
	<u>51.431</u>	<u>49.829</u>

Stjórnar- og skoðunarmenn:

Jón Bjarni Gunnarsson	1.714	1.517
Þorbjörn Guðmundsson	1.615	1.599
Hanna Þórunn Skúladóttir	951	890
Bolli Árnason	951	890
Gylfi Ingvarsson	951	890
Guðrún Helga Guðbjörnsdóttir	951	890
Unnur María Rafnsdóttir	951	890
Guðrún Jónsdóttir	574	74
Dagmar Viðarsdóttir	418	890
Hrönn Jónsdóttir	291	38
Garðar Garðarsson	291	38
Guðmundur Ásgeirsson	111	102
Ólafur Axelsson	111	102
Hilmar Harðarson	82	74
Hannes Björnsson	41	0
Jón Sigurðsson	41	0
Guðbjörg Erna Guðmundsdóttir	0	111
Sveinbjörn Hjálmarsson	0	38
Kristján Snorrason	0	36
	<u>10.044</u>	<u>9.070</u>

6.4 Endurskoðunarnefnd	2015	2014
Rósa Steingrímisdóttir	631	300
Kolbrún Jónsdóttir	0	270
Georg Páll Skúlason	315	286
Hanna Þórunn Skúladóttir	315	286
	<u>1.262</u>	<u>1.142</u>

¹⁾ Auk framangreindra launa fékk framkvæmdastjóri greiddar 180 þús. kr. fyrir stjórnarsetu sem hann var tilnefndur í af hálfu lífeyrissjóðsins. Þessi laun voru ekki greidd af lífeyrissjóðnum sjálfum.

Eftirtaldir stjórnarmenn eru studdir til stjórnarstarfa af sjóðnum og þáðu stjórnarlausn á árinu 2015 sem greidd voru af viðkomandi félagi og eru ekki innifalin í framangreindum fjárhæðum: Þorbjörn Guðmundsson 1.470 þús. kr., Jón Bjarni Gunnarsson 950 þús. kr.

6.5 Þóknun endurskoðenda

Þóknun til endurskoðenda sjóðsins greinist þannig:	2015	2014
Endurskoðun og ársuppgjör	4.287	4.013
Könnun árshlutareikninga	2.132	1.830
Innra eftirlit	2.272	3.615
Önnur þjónusta	0	709
	<u>8.690</u>	<u>10.167</u>

Þóknun til tryggingastærðfræðings sjóðsins greinist þannig:	2015	2014
Útreikningur á tryggingafræðilegri stöðu	2.641	1.983
Önnur þjónusta	596	528
	<u>3.237</u>	<u>2.511</u>

7. VERÐBRÉF, VEÐLÁN OG FULLNUSTUEIGNIR

Verðbréf og veðlán greinast þannig:	Innlend	Erlend	Samtals
Verðbréf með breytilegum tekjum	30.031.227	41.746.147	71.777.374
Verðbréf með föstum tekjum	72.606.915	0	72.606.915
Veðlán	22.501.238	0	22.501.238
	<u>125.139.380</u>	<u>41.746.147</u>	<u>166.885.527</u>
Fullnustueignir	36.000	0	36.000
	<u>125.175.380</u>	<u>41.746.147</u>	<u>166.921.527</u>

8. VERÐBRÉF MEÐ BREYTILEGUM TEKJUM

Verðbréf með breytilegum tekjum greinast þannig:	Skráð	Óskráð	Samtals
Eignarhlutar í innlendum félögum	21.019.237	8.323.684	29.342.921
Eignarhlutar í erlendum félögum	4.647.867	918.386	5.566.253
Hlutdeildarskírteini í innl. verðbréfasjóðum ..	0	660.750	660.750
Hlutdeildarskírteini í erl. verðbréfasjóðum	29.944.276	6.263.175	36.207.451
	<u>55.611.380</u>	<u>16.165.994</u>	<u>71.777.374</u>

Eignarhlutar í innlendum hlutafélögum greinast þannig:

Skráð félög:	Hlutdeild	Nafnverð	Bókfært verð
Icelandair Group hf.	2,8%	141.535	5.010.352
Marel hf.	2,0%	14.906	3.778.737
Össur hf.	1,3%	6.106	2.900.307
Hagar hf.	2,8%	32.240	1.444.353
Eimskip hf.	2,8%	5.625	1.324.584
Reginn hf.	3,8%	53.830	1.055.062
Tryggingamiðstöðin hf.	5,4%	40.907	963.349
Síminn hf.	2,5%	244.834	886.301
N1 hf.	3,3%	11.665	606.555
Hampiðjan hf.	4,3%	21.632	594.891
Vátryggingafélag Íslands hf.	2,5%	60.697	550.526
EIK fasteignafélag hf.	1,8%	63.591	505.545
Sjóvá - Almennar tryggingar hf.	1,9%	30.525	386.758
Reitir fasteignafélag hf.	0,5%	3.640	305.364
Nýherji hf.	3,9%	15.500	286.759
Fjarskipti hf.	1,2%	4.056	194.297
HB Grandi hf.	0,2%	3.615	148.572
Sláturfélag Suðurlands svf.	15,4%	30.770	76.925
			<u>21.019.237</u>

Óskráð félög og stofnfé:

Óskráð félög og stofnfé:	Hlutdeild	Nafnverð	Bókfært verð
Framtakssjóður Íslands slhf.	8,9%	1.821	3.113.992
IEI slhf.	10,4%	468.663	1.381.993
Eyrir Invest hf.	3,8%	38.400	1.317.120
Veðskuld slhf.	19,9%	994.872	994.872
Kjölfesta slhf.	20,0%	448.272	448.272
Eyrir Sprotar slhf.	15,9%	5.849	200.000
Virðing hf.	9,1%	48.583	188.501
S38 slhf.	5,2%	152.178	152.178
FOSS Fasteignafélag slhf.	9,9%	1.469	146.897
Frumtak slhf.	3,1%	115.644	113.687
Atorka Group hf.	1,4%	33.077	68.470
Íslensk verðbréf hf.	5,0%	10.930	63.395
Eldey TLH hf.	14,2%	47.647	47.647
Brunnur vaxtasjóður slhf.	6,3%	20.625	20.625
Sundaboginn slhf.	20,0%	19.990	19.990
AO fjárfestingafélag slhf.	20,0%	15.950	15.950
Reiknistofa lífeyrissjóðanna ehf.	12,0%	13.260	13.260
Undirbúningsfélag Verðbréfa hf.	4,8%	286	9.188
Eignarhaldsfélag lífeyrissjóða um Verðbréfaþing ...	8,4%	626	4.385
Sunnuvellir slhf.	0,4%	800	800
AO fjárfestingafélag GP hf.	15,0%	750	750
FSÍ (Framtakssjóður Ísl.) GP hf.	9,3%	676	676
Eignarhaldsfélag Sameinaða lífeyrissjóðsins ehf. ..	100,0%	500	500
VI hf.	9,8%	393	393
Greiðslustofa lífeyrissjóða	13,5%	135	135
Bakkavör Group hf.	1,9%	10	10
			<u>8.323.684</u>

Eignarhlutir í innlendum félögum samtals:

29.342.921

Eign sjóðsins í Framtakssjóði Íslands slhf. og IEI slhf. eru að forminu til óskráðar hlutafjáreignir. Það er þó talið gefa gleggri mynd af stöðu sjóðsins að flokka þær með verðbréfasjóðum og færa á innra virði líkt og um hlutdeildarsjóð væri að ræða.

9. VERÐBRÉF MEÐ FÖSTUM TEKJUM

Verðbréf með föstum tekjum greinast þannig:	Bókfært verð
Skuldabréf með ríkisábyrgð:	
Íbúðabréf	34.741.599
Ríkisbréf óverðtryggð	2.944.468
Ríkisbréf verðtryggð	13.838.851
Ýmis skuldabréf með ríkisábyrgð	922.386
Húsbréf	2.335.322
Húsnæðisbréf	340.558
Skuldabréf Húsnæðisstofnunar	55.273
Önnur skuldabréf með ríkisábyrgð	1.092.998
	<u>56.271.454</u>
Önnur skuldabréf:	
Skuldabréf sveitarfélaga	7.124.264
Skuldabréf lánastofnana	660.524
Skuldabréf fyrirtækja og önnur skuldabréf	8.550.672
	<u>16.335.461</u>
Verðbréf með föstum tekjum alls	<u>72.606.915</u>

10. VEÐLÁN

Veðlán greinast þannig:	
Skuldabréf sjóðfélaga	8.804.474
Skuldabréf annarra einstaklinga	556.781
Skuldabréf atvinnufyrirtækja	13.139.983
	<u>22.501.238</u>

11. MARKAÐSVERÐ FJÁRFESTINGA SJÓÐSINS

Markaðsverð skuldabréfa sjóðsins í árslok 2015 er áætlað 99.942 millj. kr. en bókfært verð þeirra er 95.108 millj. kr. eða um 4.833 millj. kr. lægra en markaðsverðið.

12. SKIPTING FJÁRFESTINGA EFTIR GJALDMIÐLUM

Fjárfestingar skiptast þannig eftir gjaldmiðlum:

	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Verðbréf með breytilegum tekjum	29.359.886	42.417.488	71.777.374
Verðbréf með föstum tekjum	71.132.871	1.474.044	72.606.915
Veðlán	22.501.238	0	22.501.238
Bundin innlán hjá innlánsstofnunum	622.850	0	622.850
	<u>123.616.845</u>	<u>43.891.531</u>	<u>167.508.376</u>
Hlutfallsleg skipting	73,8%	26,2%	100%

Skipting fjárfestinga eftir helstu erlendu gjaldmiðlum:

Evra	13.353.342
Bandaríkjadollar	27.410.457
Sterlingspund	1.925.040
Dönsk króna	132.920
Japanskt jen	1.069.773
	43.891.531

13. KRÖFUR

Óinnheimt iðgjöld í lok ársins nema 397,1 millj. kr. skv. efnahagsreikningi. Mat þeirra byggist á reynslu liðinna ára og einnig er stuðst við gögn sem fyrir liggja um skil eftir lok reikningsársins. Afskriftir iðgjalda eru færðar til lækkunar á iðgjaldatekjum. Afskrifaðir vextir eru færðir til lækkunar á liðnum aðrar vaxtatekjur og gengismunur. Meðal annarra krafna eru tilfallandi kaupsamningsgreiðslur vegna sölu fullnustueigna og arðgreiðslur þar sem ákvörðun um úthlutun var tekin fyrir áramót en greiðsla átti sér stað eftir áramót.

14. SKULDBINDINGAR UTAN EFNAHAGS

Lífeyrissjóðurinn hefur skuldbundið sig til þess að fjárfesta í framtaks- og fasteignasjóðum. Ógreidd skuldbinding nemur um 5.436 milljónum króna miðað við gengi í árslok 2015.

15. LÍFEYRISSKULDBINDINGAR

Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum tryggingadeildar sjóðsins:

Tryggingafræðileg úttekt miðað við árslok 2015 sýnir að heildarskuldir sjóðsins eru 0,4% umfram heildareignir. Við úttektina er miðað við að ávöxtun sjóðsins á næstu áratugum verði 3,5% umfram hækkun vísitölu neysluverðs.

	Áfallin skuldbinding millj. kr.	Framtíðar- skuldbinding millj. kr.	Heildar- skuldbinding millj. kr.
Eignir:			
Hrein eign til greiðslu lífeyris	164.805	0	164.805
Núvirði verðbréfa	1.332	0	1.332
Núvirði framtíðariðgjalda	0	71.426	71.426
Lækkun vegna fjárfestingarkostnaðar	(4.107)	0	(4.107)
Eignir samtals	162.031	71.426	233.457
Skuldbindingar:			
Ellilífeyrir	137.324	53.901	191.225
Örorkulífeyrir	12.083	7.211	19.294
Maka- og fjölskyldulífeyrir	13.643	5.104	18.747
Barnalífeyrir	75	855	930
Rekstrarkostnaður	2.249	1.901	4.151
Skuldbindingar samtals	165.374	68.973	234.347
Skuldbindingar umfram eignir	(3.344)	2.453	(890)
Í hlutfalli af skuldbindingum	-2,0%	3,6%	-0,4%

Skv. 39. gr. laga nr. 129/1997, má ekki vera meira en 10% munur á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga og er þá miðað við mismun í hlutfalli af heildarskuldbindingu. Í sömu grein er einnig kveðið á um að hafi slíkur mismunur haldist meiri en 5% samfellt í fimm ár, beri stjórn sjóðsins að gera viðeigandi breytingar á samþykktum hans.

16. VIÐSKIPTASKULDIR

	2015	2014
Aðrar skuldir greinast þannig:		
Launatengd gjöld	4.689	10.742
Framvirkir samningar	2.052.229	1.939.022
Aðrar skammtímaskuldir	140.737	99.825
	<u>2.197.656</u>	<u>2.049.589</u>

17. KENNITÖLUR

	2015	2014	2013	2012	2011
Kennitölur tryggingadeildar:					
Nafnávöxtun	9,2%	7,4%	10,0%	13,5%	7,2%
Hrein raunávöxtun	7,1%	6,3%	6,1%	8,6%	1,9%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	6,0%	4,9%	3,4%	-2,9%	-4,5%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	1,5%	2,0%	2,0%	2,1%	0,2%
Árleg raunávöxtun frá stofnun sjóðsins	4,0%	3,8%	3,7%	3,6%	3,4%
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-0,4%	-3,0%	-4,9%	-6,3%	-6,6%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	-2,0%	-5,3%	-7,4%	-9,4%	-10,4%
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga:					
Skráð verðbréf með breytilegum tekjum	33,9%	29,5%	26,4%	21,1%	20,7%
Skráð verðbréf með föstum tekjum	40,5%	42,9%	47,2%	48,8%	48,5%
Óskráð verðbréf með breytilegum tekjum	10,0%	12,0%	11,6%	12,7%	11,8%
Óskráð verðbréf með föstum tekjum	2,2%	2,5%	2,3%	4,1%	4,2%
Veðlán	13,4%	13,1%	12,5%	13,2%	14,7%
Eignir í íslenskum krónum	73,5%	73,4%	75,1%	75,5%	73,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum samtals	26,5%	26,6%	24,9%	24,5%	27,0%
Fjöldi sjóðfélaga í tryggingadeild	9.659	9.225	9.288	9.476	9.686
Fjöldi lífeyrisþega í tryggingadeild	6.524	6.164	5.875	5.543	5.245
Hlutfallsleg skipting lífeyris í tryggingadeild:					
Ellilífeyrir	74,3%	73,7%	72,6%	71,3%	69,9%
Örorkulífeyrir	14,9%	15,2%	16,0%	16,4%	17,1%
Makalífeyrir	9,5%	10,0%	10,4%	11,2%	11,9%
Barnalífeyrir	0,8%	0,8%	0,8%	0,9%	1,0%
Fjölskyldubætur	0,5%	0,3%	0,2%	0,2%	0,1%
Lífeyrisbyrði	84,8%	83,0%	80,8%	74,7%	71,4%

	2015	2014	2013	2012	2011
Kennitölur séreignardeildar:					
Hrein raunávöxtun Innlánsleiðar	1,9%	2,0%	1,7%	2,0%	2,7%
Hrein raunávöxtun Aldursleiðar 1	3,8%	8,0%	8,0%	10,7%	0,0%
Hrein raunávöxtun Aldursleiðar 2	4,6%	6,1%	5,7%	7,7%	3,1%
Hrein raunávöxtun Aldursleiðar 3	5,4%	4,4%	2,9%	4,4%	6,0%
Hrein raunávöxtun Aldursleiðar 4	5,5%	2,3%	0,7%	1,3%	9,2%
Fjöldi rétthafa í séreignardeild	8.485	8.494	8.606	8.698	8.874
Fjöldi lífeyrisþega í séreignardeild	77	132	142	270	183

	Aldursleið 1	Aldursleið 2	Aldursleið 3	Aldursleið 4	Innlánsleið
Hrein raunávöxtun	3,8%	4,6%	5,4%	5,5%	1,9%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár	6,0%	5,4%	4,6%	3,8%	2,1%

Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga:

Skráð verðbréf með breytilegum tekjum	57,6%	39,6%	18,8%	0,0%	0,0%
Skráð verðbréf með föstum tekjum	34,7%	49,4%	66,4%	81,8%	100,0%
Óskráð verðbréf með föstum tekjum	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Veðlán	7,7%	11,0%	14,8%	18,2%	0,0%
	100%	100%	100%	100%	100%
Eignir í íslenskum krónum	49,6%	65,7%	84,3%	100,0%	100,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum samtals	50,4%	34,3%	15,7%	0,0%	0,0%
Fjöldi virkra rétthafa í séreignardeild	194	169	68	631	214
Fjöldi lífeyrisþega í séreignardeild	4	5	3	37	28

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris 2015

SÉREIGNARDEILD

	2015	2014
IÐGJÖLD		
Iðgjöld sjóðfélaga	218.427	158.754
Iðgjöld launagreiðenda	187.156	172.358
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(30.455)	(30.094)
	375.128	301.018
LÍFEYRIR		
Lífeyrir	344.327	354.330
	344.327	354.330
FJÁRFESTINGARTEKJUR		
Tekjur af eignarhlutum	33.524	20.107
Vaxtatekjur og gengismunur	377.739	247.686
	411.263	267.793
FJÁRFESTINGARGJÖLD		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	7.263	6.964
	7.263	6.964
REKSTRARKOSTNAÐUR		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	7.016	6.964
	7.016	6.964
Hækkun (lækkun) á hreinni eign á tímabilinu	427.785	200.552
Hrein eign frá fyrra ári	5.872.349	5.671.797
Hrein eign til greiðslu lífeyris	6.300.134	5.872.349

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

Efnahagsreikningur 31. desember 2015

SÉREIGNARDEILD

	2015	2014
EIGNIR		
FJÁRFESTINGAR		
Verðbréf með breytilegum tekjum	748.589	688.479
Verðbréf með föstum tekjum	3.561.057	3.658.835
Veðlán	792.107	421.727
Bundnar innstæður	622.850	644.130
	<u>5.724.603</u>	<u>5.413.172</u>
AÐRAR EIGNIR		
Sjóður og bankainnstæður	559.876	445.678
	<u>559.876</u>	<u>445.678</u>
Eignir	<u>6.284.479</u>	<u>5.858.850</u>
SKULDIR		
Aðrar skuldir	(15.655)	(13.499)
	<u>(15.655)</u>	<u>(13.499)</u>
Samtals hrein eign til greiðslu lífeyris	<u>6.300.134</u>	<u>5.872.349</u>

Sjóðstreymi ársins 2015

SÉREIGNARDEILD

	2015	2014
INNGREIÐSLUR		
Iðgjöld	375.128	301.018
Fjárfestingartekjur	399.445	330.836
Afborganir verðbréfa	217.083	111.609
Seld verðbréf með breytilegum tekjum	378.249	311.421
Seld verðbréf með föstum tekjum	100.000	0
Aðrar inngreiðslur	23.392	0
	1.493.297	1.054.884
ÚTGREIÐSLUR		
Lífeyrir	344.326	162.259
Útgreiðsla séreignasparn.skv.bráðab.ákv.VIII ...	0	192.071
Fjárfestingargjöld	7.263	6.964
Rekstrarkostnaður	7.016	6.964
Aðrar útgreiðslur	2.156	3.841
	360.762	372.099
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu	1.132.535	682.784
KAUP Á VERÐBRÉFUM OG ÖNNUR FJÁRFESTING		
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	405.896	231.305
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	70.412	266.368
Ný veðlán og útlán	542.028	209.389
Hækkun bundinna bankainnstæðna	0	10.380
	1.018.337	717.443
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	114.198	(34.659)
Handbært fé í byrjun árs	445.678	480.337
Handbært fé í lok tímabils	559.876	445.678

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris 2015

TRYGGINGAÐEILD

	2015	2014
IÐGJÖLD		
Iðgjöld sjóðfélaga	1.879.528	1.764.946
Iðgjöld launagreiðenda	3.800.776	3.551.666
Sérstök aukaframlög	90.628	93.183
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	1.276	(3.099)
	5.772.208	5.406.696
LÍFEYRIR		
Lífeyrir	4.834.121	4.434.868
Umsjónarnefnd eftirlauna	(2.462)	(3.366)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	60.750	56.056
	4.892.410	4.487.558
FJÁRFESTINGARTEKJUR		
Tekjur af eignarhlutum	7.629.056	2.046.351
Tekjur af húseignum og lóðum	182	90.865
Vaxtatekjur og gengismunur	6.557.006	8.272.860
Breytingar á niðurfærslu	56.256	247.778
	14.242.500	10.657.853
FJÁRFESTINGARGJÖLD		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	187.762	178.527
Önnur fjárfestingargjöld	8.677	10.541
	196.439	189.069
REKSTRARKOSTNAÐUR		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	171.592	176.082
	171.592	176.082
Hækkun (lækkun) á hreinni eign á tímabilinu	14.754.267	11.211.841
Hrein eign frá fyrra ári	150.051.146	138.839.305
Hrein eign til greiðslu lífeyris	164.805.413	150.051.146

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

Efnahagsreikningur 31. desember 2015

TRYGGINGAÐEILD

	2015	2014
EIGNIR		
FJÁRFESTINGAR		
Verðbréf með breytilegum tekjum	71.028.786	60.938.535
Verðbréf með föstum tekjum	69.045.858	66.627.135
Veðlán	21.709.130	19.291.139
Fullnustueignir	36.000	292.329
	<u>161.819.774</u>	<u>147.149.137</u>
KRÖFUR		
Kröfur á launagreiðendur	397.072	394.615
Aðrar kröfur	211.527	392.642
	<u>608.600</u>	<u>787.257</u>
AÐRAR EIGNIR		
Rekstrarfjármunir	12.773	14.982
Sjóður og bankainnstæður	4.616.211	4.189.175
	<u>4.628.984</u>	<u>4.204.157</u>
Eignir	<u>167.057.358</u>	<u>152.140.551</u>
SKULDIR		
Aðrar skuldir	2.213.311	2.063.088
Áfallinn kostnaður	38.634	26.317
	<u>2.251.944</u>	<u>2.089.405</u>
Samtals hrein eign til greiðslu lífeyris	<u>164.805.413</u>	<u>150.051.146</u>

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

Sjóðstreymi ársins 2015

TRYGGINGAÐEILD

	2015	2014
INNGREIÐSLUR		
Iðgjöld	5.769.751	5.445.254
Fjárfestingartekjur	5.742.194	7.902.894
Afborganir útlána	3.308.525	3.903.294
Seld verðbréf með breytilegum tekjum	8.195.417	8.597.543
Seld verðbréf með föstum tekjum	427.260	5.197.348
Aðrar inngreiðslur	486.776	158.007
	23.929.924	31.204.340
ÚTGREIÐSLUR		
Lífeyrir	4.892.410	4.498.100
Fjárfestingargjöld	196.439	174.350
Rekstrarkostnaður	169.383	178.527
Aðrar útgreiðslur	0	2.405.262
	5.258.232	7.256.238
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu	18.671.692	23.948.102
KAUP Á VERÐBRÉFUM OG ÖNNUR FJÁRFESTING		
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	9.888.361	8.408.409
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	3.783.886	10.242.277
Ný veðlán og útlán	4.572.410	3.814.611
	18.244.656	22.465.297
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	427.036	1.482.805
Handbært fé í byrjun árs	4.189.175	2.706.371
Handbært fé í lok tímabils	4.616.211	4.189.176

ÁRSREIKNINGUR
DEILDA 2015

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2015

SUNDURGREINT YFIRLIT SÉREIGNARLEIÐANNA

	Tryggingadeild	Aldursleið 1	Aldursleið 2	Aldursleið 3	Aldursleið 4	Innlánsleið	Samtals 31.12.2015
IÐGJÖLD							
Iðgjöld sjóðfélaga	1.879.528	25.630	25.648	12.499	111.616	43.033	2.097.955
Iðgjöld launagreiðenda	3.800.776	22.190	22.880	9.213	103.215	29.658	3.987.933
Sérstök aukaframlög	90.628	0	0	0	0	0	90.628
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	1.276	(8.255)	(14.055)	5.061	5.418	(18.624)	(29.180)
	5.772.208	39.565	34.473	26.773	220.249	54.067	6.147.336
LÍFEYRIR							
Lífeyrir	4.834.121	28.019	26.744	10.488	163.061	116.014	5.178.448
Umsjónarnefnd eftirlauna	(2.462)	0	0	0	0	0	(2.462)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	60.750	0	0	0	0	0	60.750
	4.892.410	28.019	26.744	10.488	163.061	116.014	5.236.736
FJÁRFESTINGARTEKJUR							
Tekjur af eignarhlutum	7.629.056	19.608	11.641	2.275	0	0	7.662.580
Tekjur af húseignum og lóðum .	182	0	0	0	0	0	182
Vaxtatekjur og gengismunur	6.557.006	26.398	32.414	13.631	273.580	31.718	6.934.745
Breytingar á niðurfærslu	56.256	0	0	0	0	0	56.256
	14.242.500	46.006	44.055	15.905	273.580	31.718	14.653.763
FJÁRFESTINGARGJÖLD							
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	187.762	932	780	268	4.310	974	195.025
Önnur fjárfestingargjöld	8.677	0	0	0	0	0	8.677
	196.439	932	780	268	4.310	974	203.702
REKSTRARKOSTNAÐUR							
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	171.592	900	753	259	4.163	941	178.607
Hækkun (lækkun) á hreinni eign á tímabilinu	14.754.267	55.720	50.251	31.664	322.295	(32.143)	15.182.053
Hrein eign frá fyrra ári	150.051.146	752.751	626.194	200.705	3.415.396	877.303	155.923.495
Hrein eign í lok tímabils til greiðslu lífeyris	164.805.413	808.471	676.444	232.368	3.737.691	845.160	171.105.548

Efnahagsreikningur deilda 31. desember 2015

SUNDURGREINT YFIRLIT SÉREIGNARLEIÐANNA

	Tryggingadeild	Aldursleið 1	Aldursleið 2	Aldursleið 3	Aldursleið 4	Innlánsleið	Samtals 31.12.2015
EIGNIR							
FJÁRFESTINGAR							
Verðbréf með							
breytilegum tekjum	71.028.786	451.929	255.628	41.032	0	0	71.777.374
Verðbréf með föstum tekjum ..	69.045.858	272.050	319.487	144.839	2.824.681	0	72.606.915
Veðlán	21.709.130	60.514	71.065	32.217	628.311	0	22.501.238
Fullnustueignir	36.000	0	0	0	0	0	36.000
Bankainnstæður	0	0	0	0	0	622.850	622.850
	161.819.774	784.493	646.180	218.089	3.452.992	622.850	167.544.377
KRÖFUR							
Kröfur á launagreiðendur	397.072	0	0	0	0	0	397.072
Aðrar kröfur	211.527	0	0	0	0	0	211.527
	608.600	0	0	0	0	0	608.600
AÐRAR EIGNIR							
Rekstrarfjármunir	12.773	0	0	0	0	0	12.773
Sjóður og bankainnstæður	4.616.211	26.350	30.715	13.862	269.669	219.281	5.176.088
	4.628.984	26.350	30.715	13.862	269.669	219.281	5.188.861
Eignir samtals	167.057.358	810.842	676.895	231.950	3.722.662	842.130	173.341.837
SKULDIR							
Aðrar skuldir	2.213.311	2.371	450	(418)	(15.029)	(3.030)	2.197.656
Áfallinn kostnaður	38.634	0	0	0	0	0	38.634
	2.251.944	2.371	450	(418)	(15.029)	(3.030)	2.236.289
Hrein eign til greiðslu lífeyris ..	164.805.413	808.471	676.444	232.368	3.737.691	845.160	171.105.548

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

Sjóðstreymi ársins 2015

SUNDURGREINT YFIRLIT SÉREIGNARLEIÐANNA

	Tryggingadeild	Aldursleið 1	Aldursleið 2	Aldursleið 3	Aldursleið 4	Innlánsleið	Samtals 31.12.2015
INNGREIÐSLUR							
Iðgjöld	5.769.751	39.572	34.466	26.807	223.787	50.497	6.144.879
Fjárfestingartekjur	5.742.194	35.354	38.644	2.717	288.848	33.884	6.141.639
Afborganir verðbréfa	3.308.525	16.584	19.476	8.829	172.193	0	3.525.608
Seld verðbréf með breytilegum tekjum	8.195.417	229.022	129.000	20.227	0	0	8.573.666
Seld verðbréf með föstum tekjum	427.260	7.640	8.972	4.067	79.321	0	527.261
Aðrar inngreiðslur	486.776	169	190	84	1.668	21.281	510.168
	23.929.924	328.340	230.748	62.731	765.816	105.661	25.423.220
ÚTGREIÐSLUR							
Lífeyrir	4.892.410	28.019	26.744	10.488	163.061	116.014	5.236.736
Fjárfestingargjöld	196.439	932	780	268	4.310	974	203.702
Rekstrarkostnaður	169.383	900	753	259	4.163	941	176.399
Aðrar útgreiðslur	0	(2.491)	(967)	64	9.251	(3.701)	2.156
	5.258.232	27.361	27.310	11.078	180.785	114.228	5.618.993
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbr. og annari fjárfestingu	18.671.692	300.980	203.438	51.653	585.031	(8.566)	19.804.227
KAUP Á VERÐBRÉFUM OG ÖNNUR FJÁRFESTING							
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	9.888.361	246.339	138.284	21.273	0	0	10.294.257
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	3.783.886	5.379	6.317	2.864	55.852	0	3.854.298
Ný veðlán og önnur útlán	4.572.410	41.409	48.629	22.046	429.944	0	5.114.438
	18.244.656	293.127	193.230	46.183	485.797	0	19.262.993
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	427.035	7.853	10.207	5.470	99.234	(8.566)	541.234
Handbært fé í byrjun árs	4.189.175	18.497	20.507	8.392	170.435	227.847	4.634.854
Handbært fé í lok árs	4.616.211	26.350	30.715	13.862	269.669	219.281	5.176.088

The cover features a large, solid teal triangle pointing downwards from the top right corner, set against a light beige background. On the left side, there are two small, overlapping grayscale photographs: the top one shows a close-up of a person's face, and the bottom one shows a close-up of a hand holding a glass. The text 'ANNUAL ACCOUNTS 2015' is printed in white, uppercase letters on the teal background.

ANNUAL
ACCOUNTS
2015

Report of the Board of Directors

The annual financial statements of the United Pension Fund have been prepared in accordance with the Regulation on the Financial Statements of Pension Funds. The same accounting principles, in all material respect, apply as for the previous year.

Total pension payments from the Fund's mutual division amounted to a total of ISK 4,834 million, an increase of 9% from the previous year. The number of pension recipients totalled 6,524.

In 2015, 9,659 members paid contributions to the Fund's mutual division compared to 9,225 in the previous year, an increase of 4.7%. Total contributions to the Fund's mutual division amounted to ISK 5,772 million, an increase of 6.8% from the previous year.

The Fund invested in securities for the amount of ISK 19,263 million during 2015. Reference is made to the annual financial statements for a breakdown of this investment. The Fund's nominal return for the year was 9.2% and its real return 7.1%. Net assets for payment of pensions amounted to ISK 171,106 million at year-end, an increase of ISK 15,182 million from the previous year, or 9.7%.

An actuarial assessment as of year-end indicates that the assets of the mutual division for actuarial assessment amount to ISK 233,457 million. As total obligations amount to ISK 234,347, the obligations in excess of assets amount to ISK 890 million, or 0.4%.

The Fund's fixed income securities are valued at their initial yield to maturity, which is in accordance with regulations regarding The Financial Statements of Pensions Funds, no. 55/2000. As of year-end 2015, the fixed-income securities of the United Pension Fund are valued at ISK 95,108 million; as of that same date their market value was ISK 99,942 million. Unrealised trading gains not recognised therefore amounted to ISK 4,833 million at year-end 2015.

Salary payments to employees, the Board of Directors and elected examiners amounted to ISK 173 million for the year. Full-time equivalent positions numbered 18 at year-end.

The Board of Directors of the United Pension Fund hereby confirm the Fund's annual financial statements for the period from 1 January to 31 December 2015 by affixing their signatures.

Reykjavik, 23 March 2016

The Board:

Jón Bjarni Gunnarsson, Chairman
Þorbjörn Guðmundsson, Vice-Chairman
Bolli Árnason
Guðrún Helga Guðbjörnsdóttir
Guðrún Jónsdóttir
Gylfi Ingvarsson
Hanna Þórunn Skúladóttir
Unnur María Rafnsdóttir

Managing Director:

Kristján Örn Sigurðsson

Independent Auditor's Report

To the Board of Directors and members of the United Pension Fund

We have audited the attached annual financial statements of the United Pension Fund. The annual financial statements include the Report of the Board of Directors, a summary of changes in net assets for payment of pensions, the balance sheet, cash flow statement for the year ended, a summary of significant accounting principles and other explanatory notes.

Responsibility of the Board of Directors and managing director for the annual financial statements

The Board of Directors and managing director are responsible for preparing and presenting annual financial statements, in accordance with the Icelandic Annual Financial Statements Act and regulation on the Financial Statements of Pension Funds, and for such internal control as they determine is necessary with regard to preparation and presentation of the annual financial statements, to ensure they are free from material misstatement, either due to duplicity or error.

Auditor's responsibility

Our responsibility consists of the opinion we express regarding the annual financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Accordingly, we are to comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance whether the financial statements are free from material misstatement.

An audit includes procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the annual financial statements. The selection of auditing procedures is based on the auditor's professional assessment, for instance, of the risks of material misstatement in the annual financial statements, whether due to duplicity or error. The risk assessment takes into consideration the internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the annual financial statements, in order to arrange for suitable auditing procedures, but not for the purpose of expressing an opinion on the efficacy of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the annual financial statements.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

In our opinion the annual financial statements give a true and fair view of the financial position of the United Pension Fund as of 31 December 2015, and of its financial performance and cash flow for the year then ended in accordance with the Icelandic Financial Statements Act and regulation on the Financial Statements of Pensions Funds.

Reykjavík, 23 March 2016

Ernst & Young ehf.

Árni Snæbjörnsson

Certified Public Accountant

Statement of changes in net assets for pension payments in 2015

	2015	2014
CONTRIBUTIONS		
Members' contributions	2,097,955	1,923,699
Employers' contributions	3,987,933	3,724,025
Special supplementary contributions	90,628	93,183
Transfer of rights and reimbursements	(29,180)	(33,193)
	6,147,336	5,707,714
PENSIONS		
Pensions, mutual division	4,834,121	4,434,868
Pensions, private pension division	344,327	354,330
Retirement pension supervisory committee	(2,462)	(3,366)
Direct cost of disability pensions	60,750	56,056
	5,236,736	4,841,888
INVESTMENT INCOME		
Income from equity	7,662,580	2,066,457
Income from real estate	182	90,865
Interest income and capital gain (loss)	6,934,745	8,520,546
Adjustments to write-downs	56,256	247,778
	14,653,763	10,925,646
INVESTMENT EXPENSE		
Office and administrative expense	195,025	185,491
Other investment expense	8,677	10,541
	203,702	196,033
OPERATING EXPENSE		
Office and administrative expense	178,607	183,046
	178,607	183,046
Increase (decrease) in net assets during the period	15,182,053	11,412,393
Net assets from the previous year	155,923,495	144,511,102
Net assets for payment of pensions	171,105,548	155,923,495

All amounts are in thousands of ISK

Balance sheet December 31, 2015

	2015	2014
ASSETS		
INVESTMENTS		
Variable-income securities	71,777,374	61,627,014
Fixed-income securities	72,606,915	70,285,970
Mortgages	22,501,238	19,712,866
Assets held for sale	36,000	292,329
Bank deposits	622,850	644,130
	<u>167,544,377</u>	<u>152,562,309</u>
CLAIMS		
Claims against employers	397,072	394,615
Other claims	211,527	392,642
	<u>608,600</u>	<u>787,257</u>
OTHER ASSETS		
Operating assets	12,773	14,982
Cash and bank deposits	5,176,088	4,634,854
	<u>5,188,861</u>	<u>4,649,835</u>
Assets	<u>173,341,837</u>	<u>157,999,401</u>
LIABILITIES		
Other liabilities	2,197,656	2,049,589
Accrued cost	38,634	26,317
	<u>2,236,289</u>	<u>2,075,906</u>
Net assets for pension payments	<u>171,105,548</u>	<u>155,923,495</u>
Breakdown of net assets for payment of pensions		
Mutual division	164,805,413	150,051,146
Private pension division	6,300,134	5,872,349
	<u>171,105,548</u>	<u>155,923,495</u>

All amounts are in thousands of ISK

Statement of cash flow 2015

	2015	2014
INFLOW		
Contributions	6,144,879	5,746,272
Investment income	6,141,639	8,233,730
Instalments on loans	3,525,608	4,014,903
Variable-income securities sold	8,573,666	8,908,964
Fixed-income securities sold	527,261	5,197,348
Other inflow	510,168	158,007
	25,423,220	32,259,224
OUTFLOW		
Pension	5,236,736	4,852,430
Investment expense	203,702	181,314
Operating expense	176,399	185,491
Other outflow	2,156	2,409,102
	5,618,993	7,628,337
Disposable resources to purchase securities and other investments	19,804,227	24,630,887
PURCHASE OF SECURITIES AND OTHER INVESTMENTS		
Purchases of variable-income securities	10,294,257	8,639,714
Purchases of fixed-income securities	3,854,298	10,508,646
New mortgages and lending	5,114,438	4,024,000
Increase of bank deposits	0	10,380
	19,262,993	23,182,740
Increase (decrease) in cash and cash equivalents ...	541,234	1,448,146
Cash and cash equivalents at the beginning of the year	4,634,854	3,186,708
Cash and cash equivalents at year-end	5,176,088	4,634,854

All amounts are in thousands of ISK

Financial indicators

	2015	2014	2013	2012	2011
Financial indicators, mutual division					
Nominal return	9.2%	7.4%	10.0%	13.5%	7.2%
Net real return	7.1%	6.3%	6.1%	8.6%	1.9%
Net real return (5Y average)	6.0%	4.9%	3.4%	-2.9%	-4.5%
Net real return (10Y average)	1.5%	2.0%	2.0%	2.1%	0.2%
Net real return since the Fund's foundation ..	4.0%	3.8%	3.7%	3.6%	3.4%
Net assets in excess of total obligations	-0.4%	-3.0%	-4.9%	-6.3%	-6.6%
Net assets in excess of accrued obligations ...	-2.0%	-5.3%	-7.4%	-9.4%	-10.4%
Proportional breakdown of other investments					
Listed variable-income securities	33.9%	29.5%	26.4%	21.1%	20.7%
Listed fixed-income securities	40.5%	42.9%	47.2%	48.8%	48.5%
Unlisted variable-income securities	10.0%	12.0%	11.6%	12.7%	11.8%
Unlisted fixed-income securities	2.2%	2.5%	2.3%	4.1%	4.2%
Mortgages	13.4%	13.1%	12.5%	13.2%	14.7%
ISK assets	73.5%	73.4%	75.1%	75.5%	73.0%
Assets in foreign currency	26.5%	26.6%	24.9%	24.5%	27.0%
No. of members of mutual division	9,659	9,225	9,288	9,476	9,686
No. of pension recipients in mutual division ..	6,524	6,164	5,875	5,543	5,245
Breakdown of pensions in mutual division					
Old age pensions	74.3%	73.7%	72.6%	71.3%	69.9%
Disability pensions	14.9%	15.2%	16.0%	16.4%	17.1%
Spouses' pensions	9.5%	10.0%	10.4%	11.2%	11.9%
Children's pensions	0.8%	0.8%	0.8%	0.9%	1.0%
Family benefits	0.5%	0.3%	0.2%	0.2%	0.1%
Pension load (contributions/pension payments)	84.8%	83.0%	80.8%	74.7%	71.4%
Key figures, private pension division					
Net real return, deposit option	1.9%	2.0%	1.7%	2.0%	2.7%
Net real return, Age option 1	3.8%	8.0%	8.0%	10.7%	0.0%
Net real return, Age option 2	4.6%	6.1%	5.7%	7.7%	3.1%
Net real return, Age option 3	5.4%	4.4%	2.9%	4.4%	6.0%
Net real return, Age option 4	5.5%	2.3%	0.7%	1.3%	9.2%
No. of rightholders in private pension division	8,485	8,494	8,606	8,698	8,874
No. of pension recipients in private pension division	77	132	142	270	183

All amounts are in thousands of ISK

